

DE-A ARHITECTURA | JÁTÉKOS ÉPÍTÉSZET

Oktatás az építészetről és épített környezetről
Választható tanterv a III. és IV. osztályosoknak

TANULÓI MUNKAFÜZET

Sava Mina építész • Croitoru Corina építész • Grigorescu Miruna építész
Marin Vera építész • Pamfil Claudia építész • Yokina Eliza építész

Kedves gyerekek!

A Tanulói munkafüzet végigkísér benneteket a játékos építeszeten városotokban. Mindegyik oldal egy-egy munkalap vagy egy összefoglaló lap a leckékről. Az összefoglaló lapon lévő kép emlékeztet arra, hogy melyik leckéről van szó. A kép mellett egy rövid szöveg, egy pár kulcsszó, ami segítségével interneten több információ után kereshettek, egy *Tudtátok-e?* és kutatási téma is található. A munkalapokat az expedíción, az osztályban vagy otthon tölthetitek ki.
Tegyétek a munkafüzet lapjait egy iratgyűjtőbe (ezt gyűjteménynek/portfóliónak nevezzük), ezt kibővíthetitek rajzaitokkal, szövegeitekkel, általatok készített fényképekkel vagy akár példákkal is.

Sok sikert!
De-a arhitectura|Játékos építészet csapata
www.de-a-arhitectura.ro

Bevezető.....3

összefoglaló lap I1
munkalap I1.1
összefoglaló lap I2
munkalap I2.1

1. Méretek és arányok.....7

munkalap C1.1
összefoglaló lap C1.2
összefoglaló lap C1.3
munkalap C1.3.1
összefoglaló lap A1-A2
munkalap A2.1

2. Tér és anyag.....17

munkalap C2.1.1
munkalap C2.1.3
munkalap C2.1.2
munkalap C2.1.4
összefoglaló lap C2.2
összefoglaló lap C2.3
összefoglaló lap C2.4
összefoglaló lap A3

3. A hely.....25

munkalap C3.1.1
munkalap C3.1.2
munkalap C3.1.3
összefoglaló lap C3.2
munkalap C3.2.1
összefoglaló lap C3.3
munkalap C3.3.1
összefoglaló lap A4
bemutató lap

4. A város.....35

munkalap C4.1.1
munkalap C4.1.2
munkalap C4.1.3
összefoglaló lap C4.2
munkalap C4.2.1
összefoglaló lap C4.3
munkalap C4.3.1
munkalap C4.3.2
munkalap C4.3.3
összefoglaló lap C4.4
összefoglaló lap C4.5
munkalap C4.4.1
munkalap C4.5.1-5
munkalap C4.5.1-5
munkalap C4.5.1-5 - térkép

5. Fenntarthatóság.....53

összefoglaló lap C5.1
munkalap C5.1.1
összefoglaló lap C5.2
munkalap C5.2.1
munkalap C5.2.2
munkalap C5.2.2

Műhely.....59

összefoglaló lap A7
bemutató lap
összefoglaló lap A9
bemutató lap

Bevezető

összefoglaló lap I1

Az építészetről, az építész és városrendező mesterségéről

Santa Maria del Fiore/Liliomos Mária Székesegyháza - Firenze, Olaszország - a dóm kupoláját F. Brunelleschi építész tervezte 1436-ban

Épített környezet: az a környezet, ami az emberi kéz által jött létre. Ebbe a környezetbe a legkisebb hajléktól az épületek-, városok- és területi úthálózatokig (autópályák, hídak, gátak, stb.) minden beletartozik.

Az építészet az a művészet és tudomány, ami az épületek tervezésével foglalkozik. A**z építész** mestersége feltételezi egy épület elképzelését, tervezését és kivitelezésének felügyelését. A zöld területek (kert, park, liget) tervezésével a **tájépítész** foglalkozik, az építészet ezen ágát **tájépítészetnek** nevezzük.

A városrendezés a helységek (város, falu) tanulmányozásával foglalkozik, és azok fejlődésének meghatározásával földrajzi, gazdasági, politikai, szociális és kulturális szempontból. A **városrendezés**, mint kifejezés, arra a szabályzatra utal, ami biztosítja a helységek keletkezését, fejlődését és azok ésszerű berendezését. A **városrendező**, mint mesterség, feltételezi a város keletkezésének és életének megszervezését.

építész
építészet
városrendező
tájépítész
városrendezés
tájépítészet
elgondolás
design
tervezés
épített környezet

Ahogyan az épületeket és a városnegyedeket tervezik, befolyásolja lakosai fizikai és pszichikai egészségét. Azok a városnegyedek, amelyek gyaloglás és bicikli használatára bátorítanak, pozitív hatással vannak lakói egészségére, csökkenti az elhízás és a depresszió kialakulásának esélyeit.

- Válaszoljatok a következő találóskérdésre: Mennyi emberre van szükség egy városhoz?
- Állítsátok össze az önarcképeteket, töltsétek ki az I1.1 -es kérdőívet!

de-a arhitectura

név és dátum

Bevezető

összefoglaló lap I1.1

Önarcképem I

Rólam:

- Név (ahogyan az osztálytársaim szólítanak)

- Miből vagy a legjobb?

- Mi érdekel leginkább: művészet vagy tudomány?

- Sportolsz?

- Mivel szeretsz leginkább foglalkozni? Rajzold le!

Bevezető

összefoglaló lap I2

Az épített környezet, a közösség tükre - a csapatok megszervezése

Barcelona, Spanyolország

A közösség: közös élet- vagy munkaviszonyok között élő, illetve közös eszmék, célok által egyesített emberek csoportja. Az épített környezetet, ahol a közösség él és amit épít, közvetett módon befolyásolja a természeti környezet, éghajlatváltozás, történelem, szokások, a közösség művészi érzékenysége és a mindennapi tevékenységei.

Azt mondják, hogy egy helység épített környezete közösségének tükörképe. Az emberek alakítják az épített környezetet, az épített környezet alakítja az embereket.

Az építészeti tevékenység egy csapatmunka: az építészek tervezik az épületet, a mérnökök az épület tartószerkezetét, épületgépész mérnökök a vízellátást, csatornázást, az elektromos hálózatot, fűtéstechnikát, a tereptérképészek felmérik pontosan a terepet, a geológusok meghatározzák a terep tulajdonságait, a különböző szakosodású építkezési csapatok megvalósítják az épületet az előbbiek tervei alapján.

közösség épített környezet

csapatmunka, csapaton belüli szerep

A szociológiai tanulmányokban megállapították, hogy hatékonyabb a munkája az 5-9 fős csapatoknak. A két személyből álló csapatnak kevés az erőforrása, a 3 fős csapat bizonytalan, és a 4 fős csapat könnyen 2-2 fős csapattá alakulhat át. Ha 9 személynél többen vannak a csapatban, a közvetett kommunikáció nehézkes, és a csapat feloszlik kisebb csoportokra. Hatékonynak bizonyultak a 25 fős csapatok is, mert feloszthatóak több kisebb 5-9 fős csoportra.

- Szervezzétek meg csapatotokat a következő leckére: mindegyik csapatnak legyen egy-egy riportere, aki jegyzeteli az expedíció adatait, és egy-egy fényképésze. Kit választotok?
- Állítsátok össze az önarcképeteket: töltsétek ki az I2.1 -es kérdőívet!

de-a arhitectura

név és dátum

Bevezető

összefoglaló lap I2.1

Önarcképem II

Rólam és a településemmel szembeni viszonyomról:

- Milyen nevet adnál településednek, ha átnevezhetnéd?

- Milyen tevékenységekkel foglalkozol az iskolában?

- Mivel foglalkozol otthon?

- Mivel foglalkozol a városban/faluban?

- Mivel közlekedsz a településedben? És vakációban?

- Mit változtatnál a településeden? Rajzold le!

de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

munkalap C1.1

Az épített környezet és az ember méretei - kirándulás

1. Feladat

1-es Csapat: Keressétek meg a legnagyobb épületet a környékről és egy közepes méretű épületet.

2-es Csapat: Keressétek meg a legkisebb épületet a környékről és egy közepes méretű épületet.

Készítsetek ezekről fényképet, ugyanarról a helyről, először az egész csapattal a képben, majd csak egy személlyel. Próbáljátok megmérni az épületek homlokzatainak hosszát úgy, hogy egymás kezét fogva egy emberi láncot alakítsatok. A magasságot meg tudjátok saccolni? Jegyezzétek le!

3-as Csapat: Mérjetek meg két különböző a méretű utcát a környékről, szintén egymás kezét fogva. Ne felejtsétek el lemérni a járdát és a zöldövezetet (ha van). Számoljátok meg, hányan fértek el a járdán. Jegyezzétek le!

Próbáljátok majd meg ugyanazt az utat biciklivel vagy kocsival megtenni. Mit vettetek észre és mit nem ugyanabból a megtett útból amikor biciklivel, hát amikor kocsival voltatok? Írjátok le vagy rajzoljátok le csoportársaitokkal együtt, hogy mit vettetek észre mindegyik alkalommal: gyalog, biciklivel, autóval.

de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

munkalap C1.1

Az épített környezet és az ember méretei - kirándulás

2. Feladat: Ellenőrizd le az alábbi kijelentéseket. Helyesek? Hozzá szeretnél még valamit fűzni?

Első megálló: mit veszünk észre nagyon messziről? > 100 m (pl.: 150 m)

- **látás/be tudjuk azonosítani**: a házak körvonalait, hol vannak a kollégáink ☐
- **hallás:** nem halljuk a kollégáinkat, és a hely zajait sem, ahol tartózkodnak ☐
- **szociális kontaktus:** meg tudjuk különböztetni az emberi körvonalakat, de nem tudjuk ki-kicsoda ☐

Második megálló: mit veszünk észre messzebbről? 100 m - 35 m (pl.: 50 m)

- **látás/be tudjuk azonosítani:** a házak formáit, felismerjük általában a színeket, a teli és üres közötti váltakozást a homlokzatokon, a fény és árnyék viszonyokat, ahol a kollégáink vannak ☐
- **hallás:** halljuk ha kiabálnak felénk ☐
- **szociális kontaktus:** megkülönböztetjük az emberek körvonalait, fel tudjuk ismerni kollegáinkat ☐

Harmadik megálló: mit veszünk észre közelről: 35 m - 5 m (ex.: 15 m)

- **látás:** meg tudjuk különböztetni az épületek színeinek árnyalait, az épületek részleteit is (ablakok, ajtók, erkélyek, nagyobb díszek, stb.) felismerjük ezek anyagait is ☐
- **hallás:** a hely bizonyos zajait halljuk, de csak az erősebb hangokat tudjuk beazonosítani, halljuk a kollégáinkat ha kiáltanak felénk ☐
- **szociális kontaktus:** felismerjük a kollegáinkat, jelezhetünk nekik ☐

Negyedik megálló: mit veszünk észre nagyon közelről < 7 m

- **látás:** látjuk a részleteket és az apró díszeket is, felismerjük a textúrákat ☐
- **hallás:** halljuk a beszélgetéseket, zenét, fel tudunk minden hangot ismerni ami a helyhez tartozik ☐
- **szaglás:** felismerjük és be tudjuk azonosítani a hely illatait és szagait is ☐
- **érzés:** érezzük a hőmérsékletet (a fény, az árnyék, a szél függvényében) ☐
- **szociális kontaktus:** beszélhetünk a kollegáinkkal ☐

Ötödik megálló: mit érzünk és mikor tudunk megtapintani dolgokat

- **érzés:** érezzük az anyagok textúráit, és a hőmérsékletüket is ☐

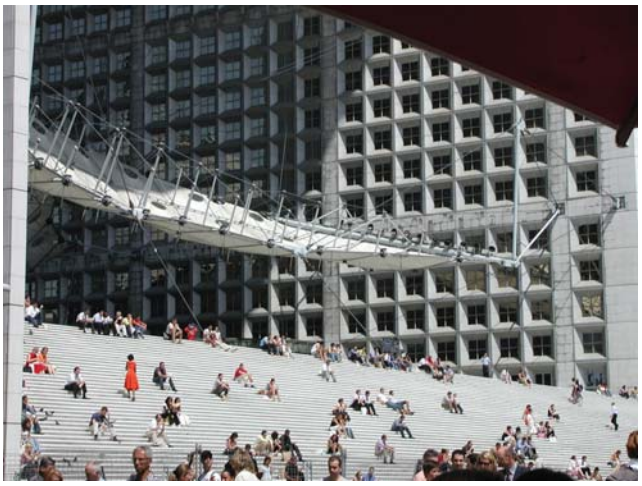
de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

összefoglaló lap C1.2

Az épített környezet és az ember méretei - lépték és kicsinyítés

Grande Arche de la Défense, Párizs, Franciaország
- Johann Otto von Spreckelsen építész

Kicsi, nagy, épp hozzám illő - amikor a saját méreteinket viszonyítjuk az épített környezet méreteihez, azt mondjuk, hogy egy méretarányt/léptéket adunk. A házak és a belső terek az ember méretére vannak szabva. Az épített környezet viszont lehet különböző méretekhez viszonyítva, ezek a méretek befolyásolhatnak bennünket, a fizikai és a szellemi állapotunkat. A haladásunk sebessége befolyásolhatja azt, ahogyan a várost kigondolták: annak a városnak, amelyet autók használatára alakítottak ki, másak a méretei, mint annak, amelyet gyalogosok használatára alakítottak ki.

Az építészeti rajzokban és térképek készítésében használt méretarány/lépték segít abban, hogy rájöjjünk arra, hogy mennyire van lekicsnyítve a valóság ezeken a rajzokon. Minél nagyobb egy rajz léptéke, annál nagyobb a kicsinyítés a valósághoz képest.

az épített környezet látható és láthatatlan méretei

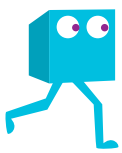
az épületek és utcák méretei

érzék

a rajzok és térképek léptéke, kicsinyítés

társadalmi érintkezés

észlelés

Az ember azokat a részleteket és információkat képes érzékelni, amelyek a gyaloglás vagy a szaladás sebességével (5-15 km/h) jutnak el érzékszerveihez. Ez az a sebesség, amelyen lehetséges a társadalmi érintkezés megvalósítása. Ha nő a sebességünk, ez a lehetőség megszűnik.

- *A szobámban lévő bútorok méretei és az én méreteim.* Ellenőrizd le, hogyha a szobádban lévő bútorok a te méretedre vannak szabva, kényelmes-e ezek használata számodra (pl: eléred a szekrényed ajtaját anélkül, hogy székre állj). Melyek azok a bútorok, amelyek megfelelőek méreteidhez, kényelmesen tudod használni őket? Miért? Jegyezd le!

- Készíts papírból egy 10 méteres vonalzót (1 m = 3 cm) a LEGO emberkédnek, aki ezzel leméri majd házát.

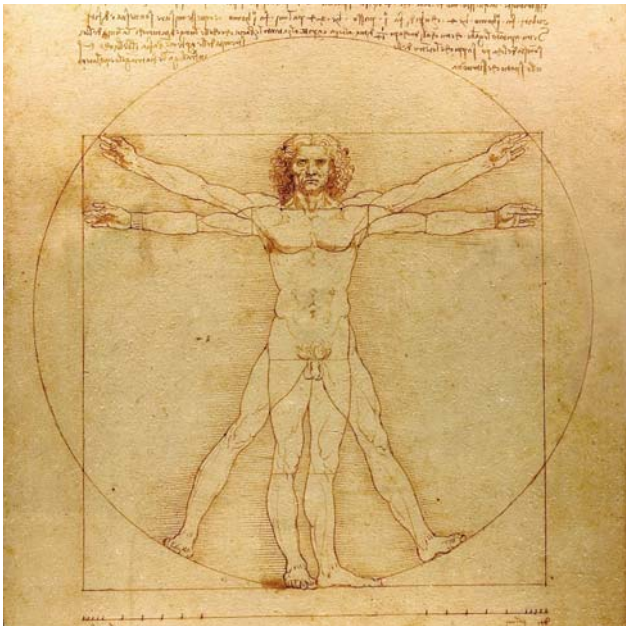
de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

összefoglaló lap C1.3

Az ember arányai, mértékegységek, ergonómia

Vitruviusz-tanulmány - Leonardo da Vinci rajza

- Én vagyok mindennek a mérete, a környezetem rám van szabva, hogy minél hatékonyabban és kényelmesebben tudjam használni.

- A mindennapi tárgyakat és az épületek belső terét a felhasználók (az emberek) méretei szerint határozzák meg.

- Manapság méternek nevezett mértékegységben mérünk, de régebben az ember végtagjait használták a mértékegységek alapjául - ez az angolszász mértékegység rendszer, amit Angliában és Amerikában használnak.

- Mérhetünk: lépésünkkel, könyökünkkel, tenyerünkkel, egy *tatamival*. Ezek az egységek segítenek egyes dolgok és a mi méreteink viszonyának kialakításában.

az ember mindennek a mérete

mértékegységek Vitruviusz Le Corbusier

ergonómia arány az ember arányai

Leonardo da Vinci modulor

Az ember az épített környezet mértékegysége és célja

Japánban a hagyományos házakat egy úgynevezett tatami matrachoz méretezik. Ennek a méretei azonosak egy fekvő ember méreteivel: kb. 90 x 180 cm.

- Mérd és rajzold le a szobád alaprajzát egy kockás lapra. Tegyük fel, hogy 1 m = 3 cm, mint az előző összefoglaló lap vonalzója esetében. Rajzold be a bútorokat is! Csak a legfontosabbakat színezd ki.

- Csinálj egy modulort a LEGO emberkének a C1.3.1 -es lapon található modulor példájára.

de-a arhitectura

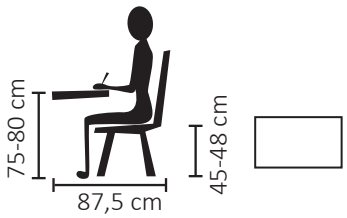
név és dátum

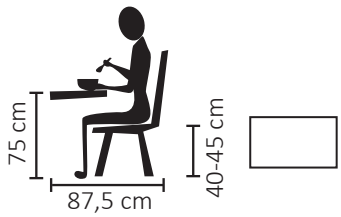
1. Méretek és arányok

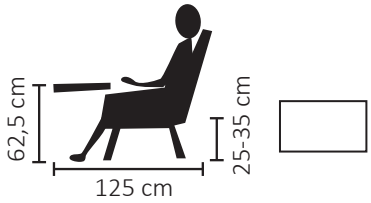
munkalap C1.3.1

Az ember arányai, mértékegységek, ergonómia

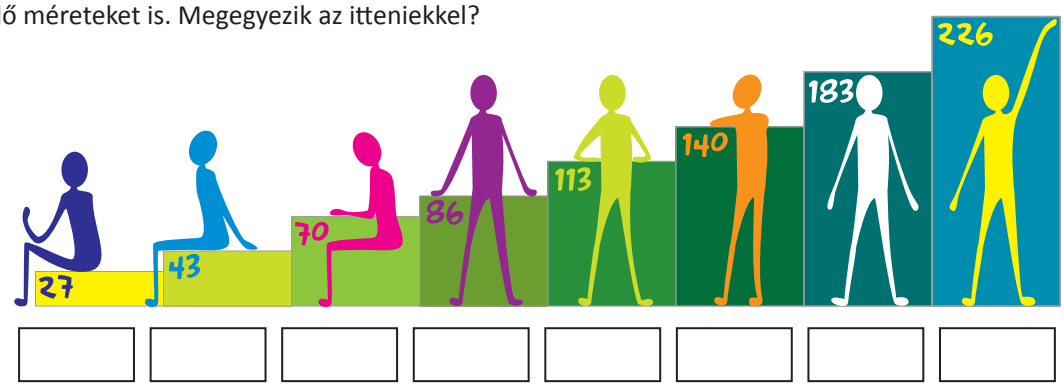
1. Miért lehetséges, hogy ugyanolyan típusú bútordarab különböző méretű is lehet? Mérjétek meg és írjátok le, hogy az alábbi széktípusokból, a ti méretetekhez képest, milyen méretű kellene nektek, majd nevezzétek meg a székek típusait is.

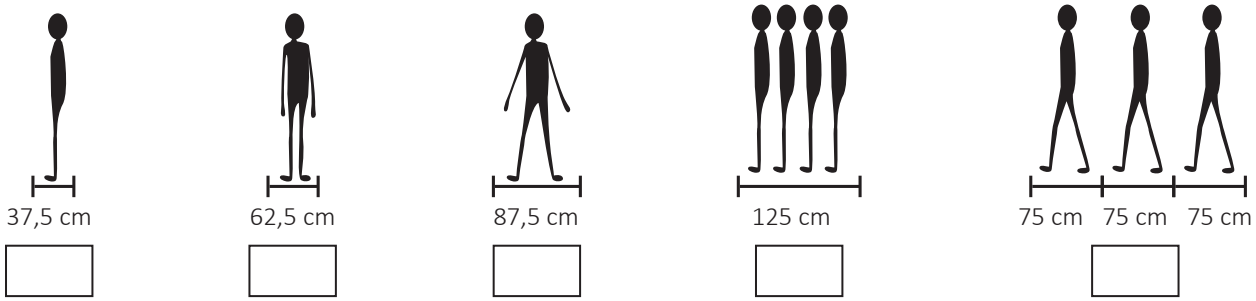

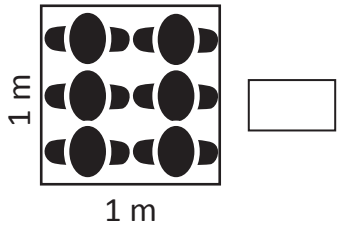
2. Az alábbi ábrákon milyen bútordarabot vagy melyik elemét a szobának imersz fel/látsz? Jegyezd le a neked megfelelő méreteket is. Megegyezik az itteniekkel?

3. Mérjétek meg magatokat, majd írjátok le ezeket a rajzok alá. Mire használjuk ezeket a méretek?

4. Rajzoljatok a földre egy 1x1 méteres négyzetet krétával és kézpeljétek el, hogy az egy lift. Hány személyes kell legyen? Hány gyerek fér el benne kényelmesen, anélkül, hogy tolongjanak? Hát felnőtt? Mit kellene megmérjetek, hogy ezt meghatározzátok? Az alábbi rajz, a maximális személyek számát mutatatja, akik elférnek egy négyzetméteren. Hány gyerek fér el ugyanazon a területen?

de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

munkalap C1.3.1

Az ember arányai, mértékegységek és ergonómia

5. Mérd meg és rajzold le, azt a területet amit 4 gyerek elfoglal:

1. Lábon

2. Ülve

3. Feküdve

A tervezésben nagyon fontos ismerni a terek és felületek minimális méretét, hogy ezt az emberek kényelmesen használhassák és ne gyömöszölődjenek össze. Az alapfelületen kívül, figyelembe veszik a szobák minimális levegőszükségletét is. Az alulméretezett helyiségek használhatatlanná válnak.

Egy felnőtt ember levegőszükséglete 6,4 - 9,6 köbméter, valamint egy gyereké 3,2 - 4,8 köbméter.

Mérjétek meg az osztályotokat és jegyezzétek le a szélességét, a hosszúságát és a magasságát. A tanáraitokkal együtt számoljátok ki az osztály területét és térfogatát, majd azt is, hogy hány gyerek tudna kényelmesen állni benne, ha mindegyiknek 3,2 - 4,8 köbméter levegőre lenne szüksége? Hát felnőtt?

de-a arhitectura

név és dátum

1. Méretek és arányok

összefoglaló lap A1-A2

Építészeti rajzok - minimális szükségletű lakás alaprajza és formája

Fallingwater, Pennsylvania, USA - Frank Lloyd Wright építész, homlokzat, metszet, alaprajz

A tervezésben szükséges a tárgyak és az épületek pontos ábrázolása a lap vagy a számítógép által nyújtott kétdimenziós térben. A rajzok alapja az ún. ábrázoló geometria szabályai szerint a következők:

alaprajz - felülnézet;
homlokzat - oldalnézet;
metszet - a tárgy elvágott/elmetszett nézete;
axonometria - térbeli objektumok szemléletes síkbeli ábrázolására szolgáló módszerek egyike, párhuzamos vonalakból áll, a legtávolabbi objektumoknak ugyanolyan méreteik vannak, mint a legközelebbieknek;
perspektíva - a tárgyak térbeliségi érzetét keltő ábrázolásmód sík felületen: a szemlélőhöz közelebbi tárgyak nagyobbnak, a távolabbiak kisebbnek látszanak, a mélységbe vezető vonalak pedig egymáshoz közelednek, s látszólag egy távoli pontban, az ún. enyészpontban futnak össze.

forma alaprajz
helyszínrajz homlokzat
axonometria
perspektíva metszet
Frank Lloyd Wright

A tárgyak perspektívában való ábrázolása, vagyis úgy, ahogyan azokat a valós világban látjuk - a távolabbi tárgyak kisebbek, a közelebbiek viszont nagyobbak - a XVI. században, a Reneszánsz korban találták fel és tanulmányozták. Addig a festményeken szereplő tárgyak és személyek lelki vagy tematikus fontosságuk szerint kapták nagyságrendjüket. Például a királyokat sokkal nagyobbaknak ábrázolták az alattvalóikhoz képest.

Milyen legyen az emberkéd háza? Készíts egy rajzot a lap másik felére. Egészítsd ki egy leírással. Írdd mellé a következőket:
- milyen karakterű lakik a házban, neve és kedvencei (tevékenységei, stb.)?
- milyen szobái vannak a háznak (nappali, ebédlő, hálószoba, fürdőszoba, stb.)?
- hány emelete van?
- milyen színű legyen a ház?
- milyen anyagból készült?
- milyen épületre szeretnéd, hogy hasonlítson?

de-a arhitectura

Rajzlap

de-a arhitectura

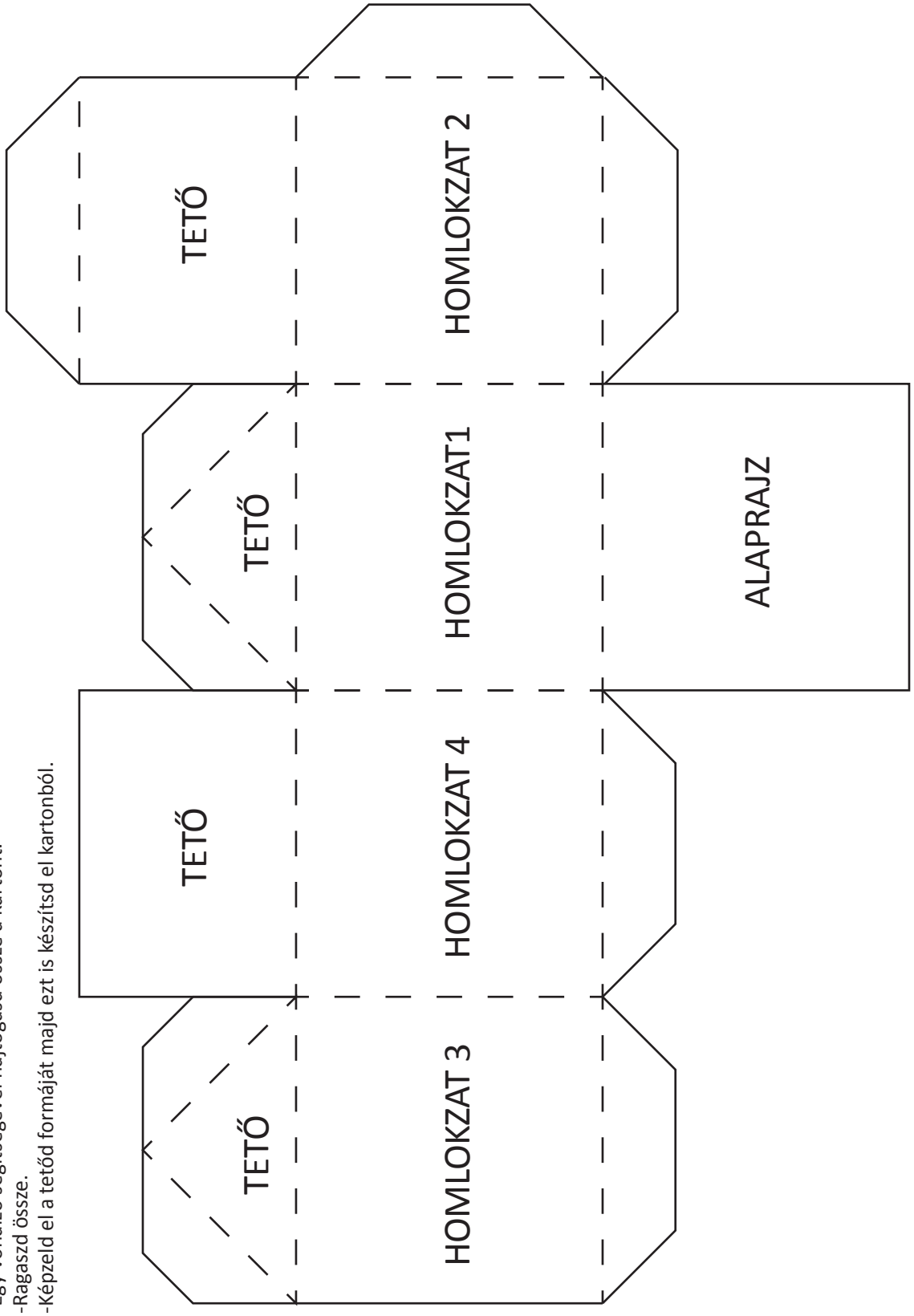
név és dátum

1. Méretek és arányok

munkalap A2.1

Építészeti rajzok - minimális szükségletű lakás alaprajza és formája

Vágd ki az alábbi ábrát a folytonos vonal mentén, majd a szaggatott vonal mentén hajtogasd össze úgy, hogy a szöveges rész kívül legyen. Az így kapott formát figyeld meg. Ismételd meg a feladatot az A1-A2-es leckénél rajzolt alaprajzzal: ragaszd a kartonlapra az alaprajzot, határozd meg az emeletek magasságát, majd rajzold meg a homlokzatok formáját. Vigyázz arra, hogy a homlokzatok hossza megegyezzen az alaprajzban ábrázolt hozzáillő falak hosszúságával.
-Vigyázz arra, hogy kivágáskor a fülecskék megmaradjanak.
-Egy vonalzó segítségével hajtogasd össze a kartont.
-Ragaszd össze.
-Képzeld el a tetőd formáját majd ezt is készítsd el kartonból.

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

munkalap C2.1.1

Az építészeti tér és kompozíció

- Milyen formája van annak a térnek, ahol vagyunk?

- Melyik a domináns* forma? Összhangban vannak-e az épületek formái vagy valamelyik nagyon különleges?

- Milyen elemek ismétlődnek meg a homlokzaton, szimmetrikus-e** a homlokzat? Hát az utcán?

- Mi az az elem ami megszakítja az ismétlődést egy homlokzaton belül?

- Rajzoljatok le/írjatok le egy ismétlődő elemet a homlokzatról!

*domináns = meghatározó, uralkodó, többször megjelenő.

**szimmetrikusan elhelyezett elemek = jobb és bal oldalon ugyanolyan módon elhelyezett elemek.

Ahogyan a doktor felismeri páciense betegségét, miután őt konzultálta, úgy mi is képesek vagyunk elemezni/konzultálni a tanulmányozott teret. Miben szenved?

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

munkalap C2.1.3

Fény és szín

- Milyenek azok az épületek, amelyeket napfény érint? Milyenek azok, amelyeket nem érint napfény?

- Milyen az utca hangulata a fény viszonyoknak köszönhetően? És a színeknek köszönhetően?

- Melyik a domináns szín?

- Melyik az a szín, amelyik felkelti a figyelmedet?

- Rajzoljátok le egy épület homlokzatát az általatok észlelhető árnyékokkal együtt!

*domináns = meghatározó, uralkodó, többször megjelenő.

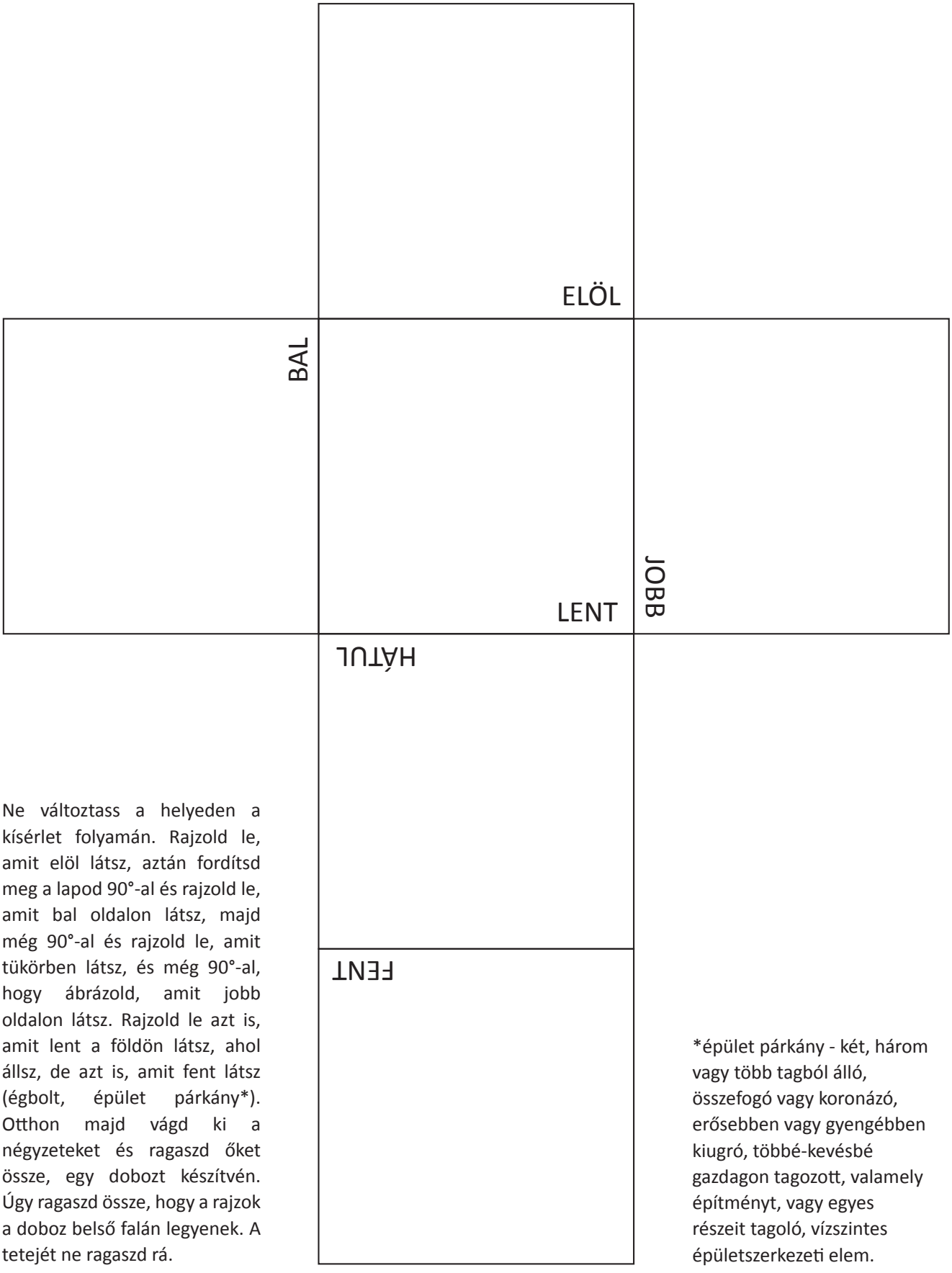
Ahogyan a doktor felismeri páciense betegségét, miután őt konzultálta, úgy mi is képesek vagyunk elemezni/konzultálni a tanulmányozott teret. Miben szenved?

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

munkalap C2.1.2

Ne változtass a helyeden a kísérlet folyamán. Rajzold le, amit elöl látsz, aztán fordítsd meg a lapod 90°-al és rajzold le, amit bal oldalon látsz, majd még 90°-al és rajzold le, amit tükörben látsz, és még 90°-al, hogy ábrázold, amit jobb oldalon látsz. Rajzold le azt is, amit lent a földön látsz, ahol állsz, de azt is, amit fent látsz (égbolt, épület párkány*). Otthon majd vágd ki a négyzeteket és ragaszd őket össze, egy dobozt készítvén. Úgy ragaszd össze, hogy a rajzok a doboz belső falán legyenek. A tetejét ne ragaszd rá.

*épület párkány - két, három vagy több tagból álló, összefogó vagy koronázó, erősebben vagy gyengébben kiugró, többé-kevésbé gazdagon tagozott, valamely építményt, vagy egyes részeit tagoló, vízszintes épületszerkezeti elem.

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

munkalap C2.1.4

Anyagok és textúrák

Melyik a domináns anyag?

Melyik anyagnak van díszítő jellege? Melyiknek nincs?

Melyik anyag természetes? Melyik anyag mű/szintetikus? Milyen színűek ezek?

Rajzoljatok le egy olyan anyagot, amelyik tetszik nektek, minden látható részlettel. Rárakhatjátok a lapot az anyag felszínére és satírozva a lapon megjelenik az anyag textúrája. Írjátok le, hogy milyennek tűnik ez az anyag tapintásra és szaglásra.

Ahogyan a doktor felismeri páciense betegségét, miután őt konzultálta, úgy mi is képesek vagyunk elemezni/konzultálni a tanulmányozott teret. Miben szenved?

2. Tér és anyag

összefoglaló lap C2.2

Építészeti tér és kompozíció

Nature Boardwalk, Lincoln Park Zoo, Chicago, IL, USA - Studio Gang Architects

Az “építészeti tér” megfogalmazás az épületek belső tereinek formáira utal. Fizikai határt képeznek azok az elemek, amelyek építészetileg meghatározzák ezt a teret.

A “közteret” a helységet alkotó épületek, a természetet alkotó elemek (növényzet, fák, bokrok, stb.) és a nyitott égbolt határolják. A “közterek” kötik össze az épületeket, egy helyre gyűjtik össze az embereket, lelket adnak a városnak és ugyanakkor a város identitását is képezik.

Mindegyik teret mindenki különböző módon észleli (érzi, értelmezi), attól függően, hogy kinek milyen a személyisége, mit szeret jobban. Az eddigi tapasztalatai és törekvései is befolyásoló tényezők lehetnek. Ugyanazt a teret egy személy különbözőképpen is “érezheti” - gyermek “én” és a felnőtt “én” különböző értelmet adhat a térnek.

organikus formák építészeti tér köztér/városi tér
kompozíció egyszerű formák arány
ritmus aszimmetria
harmónia szimmetria egyensúly

Ahogy mindegyik dalnak megvan a maga ritmusa, legyen az népzene, dance, rock, klasszikus, hip-hop, stb., úgy mindegyik épületnek megvan a maga ritmusa, ami felfedezésre vár. A zenében a ritmust halljuk, építészetben a ritmust látjuk. A zenében a ritmus időt jelent, építészetben térbeliséget jelent.

Hallgasd 3 percig azokat a zajokat, amelyeket a házad bejárata előtt észlelsz, becsukott szemmel. Írd le az épület hangját, a tér hangját, az emberek hangját. Készíts egy rajzot, a házad bejáratáról fekete színű ceruzával, és az általad észlelt hangokat színes ceruzával jelöld be a rajzon.

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

összefoglaló lap C2.3

Fény – árnyék és szín

„Els Colors" Óvoda, Manlleu, Barcelona, Spanyolország - RCR Arquitectes

A fény az egyik legfontosabb természeti elem, ami befolyásolja az épített környezetről alkotott képünket. Mivel helyet és színt változtat, megjelenik, majd eltűnik, a fény képes életre kelteni az épületek közömbös formáit, ezért az építész számára egy fontos eszköz.

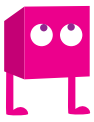
A fény lehet közvetlen, közvetett vagy szétszórt. A fényt használhatjuk arra, hogy nagyobbnak tűnjön a tér mérete, beburkoljunk egy falat, visszatükrözzük a színeket, megvilágítani egyes bútordarabokat vagy kihangsúlyozni egy bizonyos útvonalat.

fény-árnyék beesési szög (napsugár) szűrt fény

közvetlen, közvetett, szétszórt megvilágítás **megvilágítás**

hideg, meleg, természetes, mesterséges színek

Ugyanannak a színnek más-más jelentése lehet különböző népek kultúrájában. A piros szín különböző módon értelmezhető: délt (amerikai bennszülöttek), keletet/mézet/vagyont és hatalomvágyat (maják), melegséget/szenvedélyt (távolkelet), őszinteséget/boldogságot (japánok), háborút (írek) jelenthet.

A szivárvány akkor alakul ki, amikor a napsugár megtörik a légkörben található vízcseppekben. A szivárvány hét színét az emberi szem több, mint 700 árnyalatban észleli.

Rajzold le azt amit a szobád ablakából látsz a lap felére nappal, a másik felére este, amikor sötét van kint. Figyeld meg, hogyan változnak a színek a természetes fény hiányában. Az épületek és az épületek közötti terek határvonalai egybemosódnak, szinte felismerhetetlenné válnak.

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

összefoglaló lap C2.4

Anyagok és textúrák

áttetsző beton

Az anyagok határozzák meg és képezik az épített környezetet. Szerepük/feladatuk a következők lehetnek: az épület támszerkezetét képezik, megvédik az épület külsejét az időjárási tényezőktől, díszítőelemet képeznek, vagy egyszerűen arra használják, hogy egy bizonyos hangulatot keltsenek bennünk.

Textúrának nevezzük az anyagnak azt a tulajdonságát, amit érintéskor tapasztalunk (felszínének végigsimításakor). Egy anyag textúrája lehet durva, selymes, finom, érdes, lágy, kemény, stb., mindezt az anyag fizikai-kémiai tulajdonságai határozzák meg.

építőanyag

állag

természetes anyagok

textúra

mesterséges anyagok

2001-ben feltalálták az áttetsző betont. Ez az új anyag ugyanolyan erős, mint a szokásos beton, de átengedi a fényt a falon, mert összetételében cement, víz és kavicson kívül optikai szálak is találhatóak.

A tégla belsejében rengeteg pórus van. Ezek levegőt tartalmaznak, ezért ez az anyag nagyon jó hő- és hangszigetelő.

Készíts egy kollázst vagy egy rajzot arról az épületről, amit az ablakodból látsz. Tartsd meg a formáját, de cseréld ki az anyagát. Majd készíts egy másik kollázst vagy rajzot, amiben az anyagát megtartod, de a formáját változtatod meg. Textil anyagot is ragaszthatsz a lapra, hogy minél hűségesebben add át az épület anyagainak textúráját.

de-a arhitectura

név és dátum

2. Tér és anyag

összefoglaló lap A3

Részletek építészetben

Deco Paern House, Tver, Oroszország - Peter Kostelov

Az építészeti részletek (ajtók, ablakok, erkélyek, különféle díszítések) azok az elemek, amelyek méretet adnak az épületnek. Ugyanakkor jelzik azt, hogy milyen építészeti stílusba tartozik az épület és hogy melyik korszakban építették. Nagyon fontos szerepük van az épület esztétikájának kialakításában, és egyedivé tehetik az épületet.

Egy épület építészeti stílusa szemlélteti annak a kultúrának a tulajdonságait és/vagy annak az építésznek az ötleteit, aki azt elképzelte. Az építészeti stílus beazonosításánál többféle tényező játszhat szerepet: az épület formája és belső tereinek elhelyezése, kompozíciója (összetétele) és alkotórészeinek formái, az építőanyagok és annak kivitelezési módszerei és az építészeti részletei.

kompozíció/összetétel

ritmus

teli-üres váltakozása

építészeti stílusok

építészeti részletek

Egy homlokzat összetételét (kompozícióját) és ritmusát a színek, anyagok, textúrák , az épület szerkezeti elemei és a teli-üres aránya (az ablakok és ajtók elhelyezésének szabálya) alkotják.

Jó tudni azt, hogy télen az ablakokon és ajtókon keresztül elveszlődik a hő 25%-a. Nyáron az ablakok és ajtók a nap sugárzásából származó hőnek a 80%-át elnyelik.

Egy A4-es lapnak a közepéről vágjatok ki egy 3 cm méretű négyzetet. Az így kapott kereten keresztül nézzetek át, mintha fényképet készítenétek, és keressetek épületrészleteket (homlozat) vagy köztereket, amelyek meghatnak, elemeket, amelyek megismétlődnek a homlokzaton és/vagy szimmetrikusak. Probáljátok majd ezeket lerajzolni emlékezetből.

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

munkalap C3.1.1

Kirándulás: Riporterek

Az a feladatotok, hogy egy turisztikai útmutatót szerkesszetek, képekkel és leíró szöveggel az emberekről, akik ezt a meglátogatott teret használják. A szöveget a mellékelt lapon fogalmazhatjátok meg.

1. **Rövid interjú egy olyan személlyel, aki nemrég költözött a környékre** (Mi tetszik neki leginkább a környéken? Mi nem tetszik neki? Vezessétek a beszélgetést egy olyan irányba, hogy a megkérdezett személy utaljon a természetes elemekre, épületekre, hőmérsékletre, zajokra, éghajlatra, a környéken élő emberek foglalkozására.)

2. **Rövid inetrjú egy olyan személlyel, aki már egy ideje a környéken lakik** (Mi változott az utóbbi 10 - 20 évben, milyen volt régebb? Mi tetszett neki akkoriban? Mi nem? Mi tetszik neki most, ahhoz képest, hogy milyen volt régen? Vezessétek a beszélgetést egy olyan irányba, hogy a megkérdezett személy utaljon a természetes elemekre, épületekre, hőmérsékletre, zajokra, éghajlatra, a környéken élő emberek foglalkozására.)

3. Írjátok le, hogy mit észleltetek, éreztetek a séta folyamán, figyelembe véve a hely kölönböző részleteit.

4. Döntsétek el a csoportban 3 olyan fontos elemét a környéknek, ami meghatározza azt, hogy mivel foglalkoznak az itteni emberek. (mint pl. mennyi parkot, iskolát, gyógyszertárat, bankot, jelzőlámpát láttatok a séta folyamán?)

5. Készítsetek fényképeket az utcán látott emberekkel, mutassátok ezeket be az osztályban, egészítsétek ki velük a turisztikai útmutatót.

Keressétek meg a választ a következő kérdésre: *Mit gondoltok, hogy nézett ki ez a környék/ hely nagyon régen?*
Használjátok fel az összegyűjtött adatokat és készítsetek egy rövid bemutatót. Leírhatjátok a tájat szavakban vagy általatok készített rajzok segítségével.

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

munkalap C3.1.2

Kirándulás: Gyűjtögetők

Az a feladatotok, hogy egy turisztikai útmutatót szerkesszetek a következő tárgyakkal:
(pipáljátok ki azokat a tárgyakat, amelyeket sikerült beszerezni, és rákjátok őket egy mappába)

1	a környéken található 5 különböző fának egy-egy levelét	
2	különböző állatokról fényképeket	
3	egy prospektust vagy egy plakátot (esetleg ezekről egy-egy képet), ami meghírdet egy eseményt az ottani közösségnek	
4	a hely legérdekesebb étterem menüjét, vagy egyéb tárgyat, ami bizonyítja, hogy mit lehet enni ezen a környéken	
5	egy olyan tárgyat, ami tükrözi a környék gazdasági tevékenységét (ipar, mezőgazdaság, különböző szolgáltatások - kereskedelmi, kultúrális, banki, javítási, tömegközlekedési)	
6	valamit egy olyan helyről ahova az emberek szórakozni, illetve pihenni mennek	
7	egy olyan valamit, ami a legjobb tulajdonságát mutatja be a környéknek	
8	egy olyan valamit, ami a legrosszabb tulajdonságát mutatja be a környéknek	

Keressétek meg a választ a következő kérdésre: *Mit gondoltok, hogy nézett ki ez a környék/ hely nagyon régen?*
Használjátok fel az összegyűjtött adatokat és készítsetek egy rövid bemutatót. Leírhatjátok a tájat szavakban vagy általatok készített rajzok segítségével.

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

munkalap C3.1.3

Kirándulás: Fotóriporterek/megfigyelők

Az a feladatotok, hogy egy turisztikai útmutatót szerkesszetek. Fényképezzétek vagy rajzoljátok le a következő dolgokat:
(pipáljátok ki azokat a tárgyakat, amelyeket sikerült lefényképezni/lerajzolni)

1	egy képet a környék legszebb parkjáról, zöldövezetéről vagy játszóteréről	
2	egy-egy képet 3 különböző stílusú épületről, ami a környéken található	
3	3 képet a fenti épületek díszített részleteiről	
4	rajzoljátok le egy épület történelmi jelképét (ha van ilyen a környéken)	
5	készítsetek egy képet vagy egy rajzot a környék legzajosabb eleméről, és egy olyan valamiről, ami a legcsendesebbnek tűnik	
6	egy képet egy ház emléktáblájával (ha van ilyen a környéken)	
7	képeket a bejárt utcák utcatáblájáról	
8	képet egy olyan kultúrális eseményről, múzeum, szobor, stb., ami ismertté teszi a környéket, amiről híres, amiről kapta a nevét, stb.	
9	képeket egy olyan épület homlokzatáról, ami nincs karbantartva, amire ráférne a javítás, restaurálás, renoválás	

Keressétek meg a választ a következő kérdésre: *Mit gondoltok, hogy nézett ki ez a környék/hely nagyon régen?*
Használjátok fel az összegyűjtött adatokat és készítsetek egy rövid bemutatót. Leírhatjátok a tájat szavakban vagy általatok készített rajzok segítségével.

de-a arhitectura

Rajzlap

3. A hely

összefoglaló lap C3.2

Természetes környezet – földrajz és éghajlat

Berethalom, Szeben megye

Az emberi településeket befolyásolja a természetes környezet, földrajz és éghajlat. Ezek gyakran meghatározzák az épületek csoportosításának módját (pl.: szórvány-, halmaztelepülés), a formáikat (pl.: lapostető vagy nyeregtető), az utcahálózat megszervezését (pl.: egyenes utak, kanyargós utak, sűrűk, ritkák, szélesek, keskenyek) és az emberek tevékenységeit.

Tájnak nevezzük a területnek azt a részét, amelynek egy különleges jellege van a természeti tényezők miatt (domborzat, folyóvizek, növényzet). Ez a jelleg adódhat a terület és az ember kölcsönhatásából is. A tájat nézéssel, hallgatással és szaglással észlelhetjük, így az ismerete időben tartóssá és teljessé válik. Nagyon gyakran sok időt töltünk egy helyen anélkül, hogy azt megfigyelnénk – használjuk a helyet anélkül, hogy azt valójában megismernénk. Legtöbbször sokkal nyitottabbak vagyunk új helyeknek a megfigyelésére, észlelésére, mint a régieknek, ahol sok időt töltünk.

domborzat
táj
a hely növény- és állatvilága
víztükör
benapozás
éghajlat
vízfolyam
domináns szél
emberi település

A világ lakossága nagy iramban nő, főleg az utóbbi évszázadokban, viszont a vízkészlet változatlan maradt. Ugyanannyi vízmennyiség áll a rendelkezésünkre, mint a legelső embereknek, a homo sapiensnek. A városok 2%-át foglalják el a Föld felületének, de az erőforrások 75%-át használják el.

Írjatok listát azokról a helyekről, amelyeket az utóbbi évben meglátogatattok. Mindegyik meglátogatott helynél említsétek meg a következőket: évszak, a jellegzetes domborzat, a környék vízfolyam tipusai, növényzet, az emberek foglalkozása, jellegzetes színek. Miután ezeket az információkat kitöltöttétek (szülők segítsége igénybe vehető), gondolkozzatok el azon, hogy milyen kapcsolat lehet mindazok a dolgok között, amit leírtatok, és azon is, hogy miben különböznek a meglátogatott helyek egymástól.

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

munkalap C3.2.1

Természeti alap - földrajz és éghajlat

Írd le mindegyik kép alá a következőket:
- domborzat és domináns természeti elemek,
- írjátok le a hely éghajlatát (hőmérséklet, szelek, esők),
- nevezd el a képen látható helyet,
- milyen típusú lábbelit viselnek ezeken a helyeken.

Kotor, Montenegró

Líbiában lévő település

Borszék - Hargita megye

Zsombolya - Temes megye

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

összefoglaló lap C3.3

A hely emlékezete és különlegessége

Ştirbei kastély, Victoriei sugárút, Bukarest

Amikor valakinek egy bizonyos helyről mesélünk, próbáljuk annak különlegességét is átadni – vagyis azt ami megkülönbözteti más helyektől. Ezért egy részletes leírást fogalmazunk meg a hely hangulatáról: az emberek szokásai, fény, az épületek megjelenése, domborzat, szag, színek, éghajlat, stb. Egy hely különlegessége nem lehet teljes annak emlékezete nélkül, ahogyan fejlődése során megtartotta a múlt fontosabb jellegzetességeit – a legjobb esetben a hely történelme megfigyelhető a megtett sétánkból.

A fejlődés nem kellene arra késztessen, hogy eldobjuk múltunkat. Azt értékelnünk és megőriznünk kell. Ahogyan szeretjük megőrizni a fényképeket, hogy emlékezzünk arra, milyenek voltunk kiskorunkban, vagy milyenek voltak nagyszüleink, dédnagyszüleink, akiket talán nem ismerhettünk meg, úgy helyes megőrizni az épített vallomásait a múltnak. Képzeljétek el milyen lenne, ha egy nap felkelnétek, és nem emlékeznétek már semmire. Egy sikeres építészet olyan építészet, ami összhangban van a hely különlegességével.

megőrzés, védelem
műemlék
a hely emlékezete
épített örökség

A műemlékek azok az építmények és/vagy földterületek, amelyek jelentősek a nemzeti és nemzetközi történelem, kultúra és civilizáció szempontjából. A nemzeti épített örökség részeinek tekintjük őket és törvény által védettek. A főbb szempontok, amelyek szerint egy építményt műemléknek nyílváníthatunk: régiség, ritkaság egy településen, területen vagy vidéken belül, példaértékű egy építészeti stílus, egy művészeti irányzat, egy történelmi korszak szempontjából, emlékezeti érték – személyiséghez, eseményekhez vagy történelmi pillanatokhoz kötődő, vallomási érték.

A hely különlegességét még úgy is nevezzük, hogy genius loci. Ez a megnevezés a rómaiaktól származik, akik hittek abban, hogy miképpen minden lénynek van egy lelke vagy őrzője – ezt geniusnak nevezték el, úgy minden helynek van egy lelke, aminek a feledata a hely őrzése – genius loci.

Magyarázd el egy rövid történetben (felhasználhatsz tárgyakat, fényképeket), hogy mi jellemzi azt a helyet amit az expedíció során látogatattok meg. Miért? Ezután próbáld meg leírni a legidősebb személy történetét, akivel elbeszélgettetek – mit csinált a környéken, milyen járművel közlekedett, milyen ruhát viselt, mit látott a környéken, milyen emberekkel találkozott, hogyan nézett ki az utca, milyen illata/szaga volt, stb.
Emlékszel egy olyan filmre, amiben felfigyeltél arra, hogy a rendező a hely különlegességét használta fel? Írd le, hogy miért fontos az a bizonyos hely a filmben (milyen hangulatot, állapotot keltett)!

de-a arhitectura

név és dátum

3. A hely

munkalap C3.3.1

A hely különlegessége és emlékezete

Írd le mindegyik kép alá a következőket:
- a hely hangulata a kép alapján,
- egy pár tulajdonságát a mai és a régi embereknek (próbáljatok következtetni arra, hogy mivel foglalkoztak régen),
- mai és régi ínyencségek, mivel közlekedtek régen és mivel közlekednek ma az emberek,
- milyen film illik a helyről készült képekhez? - kaland, bűnügyi, romantikus, történelmi/életrajzi, vígjáték, stb.

La Défense, Párizs, Franciaország

Hallstatt, Ausztria

Velence, Olaszország

Firenze, Olaszország

de-a arhitectura

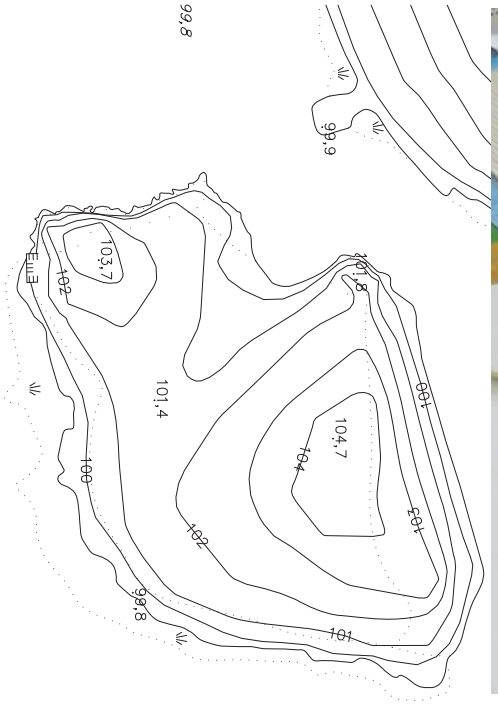
név és dátum

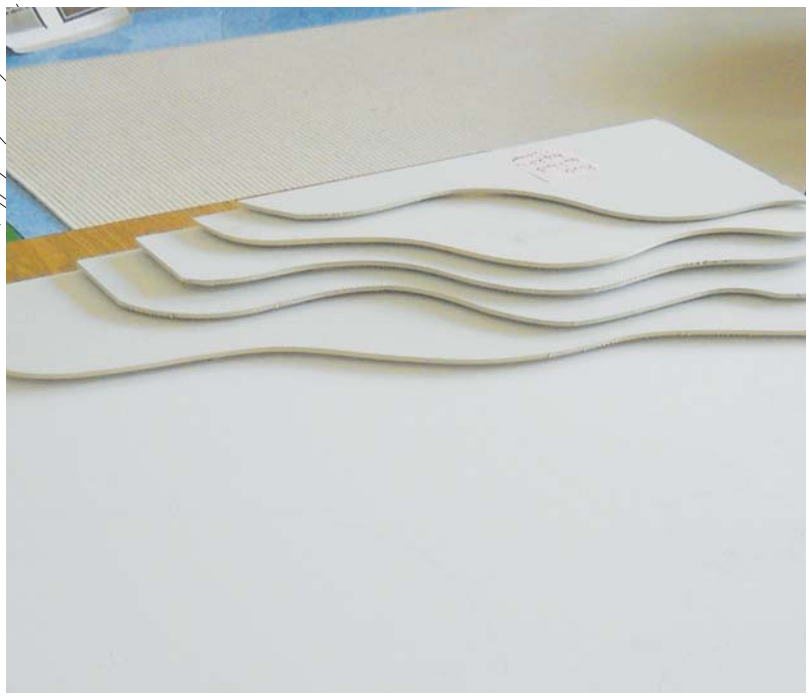
3. A hely

összefoglaló lap A4

Helyszín barkácsolás

Építészetben helyszínnek/teleknek nevezzük azt a helyet, ahol létezik vagy létezni fog egy építmény. Ez a megnevezés utalhat városra vagy akár egy épületre. Például azt a terepet, amire megépítjük házainkat, a házak helyszínének nevezzük. A helyszín fogalma tágabb, mint a teleké, mert magába foglalja a következo fizikai jellemzőket: méret, a földrajzi és éghajlati, települési, történelmi, lakossági tényezők. Ezek a meghatározott tulajdonságok teszik a helyet különlegessé.

Hogyan készítjük el helyszínünk domborzatát?

1. Nézzétek meg jól a fenti rajzot - egy domborzati formát ábrázol (hegy vagy domb), a görbéket szintgörbéknek nevezzük. Úgy kell elképzelni ezeket a szintgörbéket, mint egy lépcsőt, mindegyik vonal egy lépcsőfokot ábrázol, és ezeknek a magassága 1 m.

2. Rajzoljatok egy lapra egy pár szintgörbét.

3. Vágjátok ki a vonalak mentén az így kapott formákat.

4. Egy 5 mm vastagságú kartonra ragasszátok a kivágott formákat.

5. Jelöljétek be a kartonlapon a formák körvonalát, utána vágjátok ki.

6. Mindegyik szintgörbe által képzett ábrával ismételjétek ezt meg.

7. Miután mindegyiket kivágtátok, ragasszátok egymásra.

8. Kész a domborzat!

de-a arhitectura

név és dátum

Bemutató

jegyzetek

A bemutatóhoz jegyezz le egy pár gondolatot, ötletet az osztályotok negyedének/falucskájának terepéről.

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

munkalap C4.1.1

A város/falu – expedíció

A telekkönyvi vázlaton (lépték 1:5000, 1:2000) jelöld be a következőket:
1. A megtett útvonalat, kiindulópontot és célpontot.
2. Azokat az épületeket, amelyek fontosnak tűnnek, különböző színű csillagocskákkal jelöld.
3. Készíts képeket a figyelemkeltő épületekről és a közterek berendezéséről (utcai berendezés).
4. Satírozd be a zöldövezeteket és a víztükröket (ha vannak).

Készítsetek jelmagyarázatot az általatok használt jelekből, majd tegyeték el a munkalapot és a helyszínrajzot a játékos építeszet gyűjteményetekbe.

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

munkalap C4.1.2

A város/falu – expedíció

A telekkönyvi vázlaton (lépték 1:500) jelöld be a következőket:
1. A középületek bejáratát egy nyíllal, egy piros vonallal a homlokzati kirakatot.
2. Jegyezd le, mivel foglalkoznak az épületben és az épület melletti köztéren dolgozó emberek.
3. Rajzolj be különböző jeleket az utcabútorokhoz, városi műalkotásokhoz (pl.: szobrok, kutak), a fákhoz és zöldterekhez.
4. Mérd és írd le a járda szélességét, méterben.
5. Mérd és írd le az utca szélességét, lépésekben a zebránál.
6. Saccold meg az épületek magasságát, figyelembevéve, hogy egy emelet magassága 3 akár 4 méter is lehet épülettől függően. Jegyezd le a helyszínrajzra az épület emeleteinek számát.
7. Rajzold meg az utca arculatát, egy felnőtt és egy gyerek körvonalát egy mateklapra. Próbáld megközelíteni ezek magasságát.
8. Egy színes filctollal rajzold be a köztér körvonalát.
9. Beszélgess el csapattársaiddal a meglátogatott hely gondjairól. Miért tartjátok ezeket gondoknak?

Készítsetek jelmagyarázatot az általatok használt jelekből, majd tegyeték el a munkalapot és a helyszínrajzot a játékos építeszet gyűjteményetekbe.

név és dátum

4. A város

munkalap C4.1.3

Képeslap

1. Válassz egy fényképet az expedícióból, ami megfelelhet egy képeslapnak.
2. Hívasd elő vagy nyomtasd ki egy 9 x 13 cm-es méretben.
3. Vágd ki a képeslap keretét az alábbi rajzot felhasználva.
4. A középvonal mentén hajtogasd be.
5. Ragaszd le a következőképpen: a keretet a képre, majd a képet a képeslap hátlapjára.
6. Írd alá.

www.de-a-arhitectura.ro
office@de-a-arhitectura.ro

de-a arhitectura

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

összefoglaló lap C4.2

A település identitása, tájékozódási pontjai és tájolása – a település szem-magasságból

Prága - Karlův most (Károly-híd)

Egy településen belül nagyon fontos, hogy létezzenek tájékozódási pontok. Ezek megkönnyebbítik a tájékozódásunkat - tudjuk, hogy merre kell menni és hol vagyunk. A tájékozódási pontok nagysága szerint boldogulunk el egy ismeretlen városban/településben. Egy települést az építészeti tájékozódási pontjairól ismerhetünk fel.

Hogyha nagyon távolról nezünk egy települést (a nyílt tengerről, egy síkságról vagy hegyről), akkor megfigyelhetjük azt amit a település sziluettjének/körvonalának nevezünk. Ez a sziluett (körvonal) ismertetőjeleket adhat a település tipusáról és szerkezetéről. Egyes sziluettek sokak számára könnyen felismerhető elemeket tartalmaz, így könnyen be tudjuk azonosítani a települést. A sziluett egy település sajátosságának hordozója.

New York sziluettje/körvonala

Képzeljétek el, hogy a nyílt tengeren éltek és el kell jussatok egyik pontból a másikba. Nem tudnátok, merre kell menni, csak akkor ha rendelkezésetekre állna egy iránytű vagy GPS. A tengeren minden egységes, nem léteznek látható és rögzített tájékozódási pontok. Ez megtörténhet azokban a településekben is, ahol nagyon hasonlóak az épületek.

Mi az ember egyetemes tájékozódási pontja? Fontos az, hogy egy dolog rögzített legyen (kihez/mihez képest?) ahhoz, hogy tájékozódási pont legyen? Töltsétek ki a C4.2.1 – es munkalapot!

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

munkalap C4.2.1

A település identitása, tájékozódási pontjai és tájolása – a település szem-magasságból

- Rajzold le az alábbi vonalra az otthonod és az iskola közötti útvonalnak a tájékozódási pontjait

OTTHON ISKOLA

- A visszafele vezető úton mások a tájékozódási pontok? Rajzold le ezeket!

OTTHON ISKOLA

- Szerinted hogy néz ki annak a városnak a sziluettje/körvonala, ahol laksz?

Milyen terepre van elhelyezve? A központ egy régi központ vagy tele van magas, új épületekkel? Léteznek magasabb épületes részek a városban? Merre? Vegyes magasságú város? Vannak tornyai? Van egy jelképes körvonalú épülete? Rajzold le egy A4-es lapra.

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

összefoglaló lap C4.3

A település összetétele – a település felülnézetből

Barcelona, Spanyolország

beépítetlen terület
beépített terület
köztér
berendezett tér
városszövet
zöldterület
rendezetlen tér

Egy település összetevői: épületek vagy beépített terek, beépítetlen terek (épületek közötti terek: utcák, piacterek, beépítetlen földterületek, stb.) és zöldterek (kertek, parkok, ligetek, temetők, erdők, beépítetlen földterületek növényzettel, stb.). A legfontosabb része egy településnek a köztér. Az esetek nagy részében a köztér egy berendezett terület. A köztér minősége közvetlen módon befolyásolja életünket.

A városszövet az épített terek, a beépítetlen terek és zöldterek elhelyezkedésének viszonyát ábrázolja egy település helyszínrajzának segítségével. Jelzi egy beépített környék milyenségét, tipusát. Egy kertes házas negyed szövete különbözni fog más környék szövetétől, méretük, formájuk, az épületek és azok elhelyezéséből kifolyólag. A fent említett tényezőkből levonhatjuk azt a következtetést, hogy mik a környék/negyed építkezési szabályai. Ugyanakkor ez a szövet elárulja a környék fejlődését és az ottani emberek foglalkozását is.
A városi szövet lehet:
- szerves szövetű – szabálytalan
- geometrikus szövetű – szabályos.

1859-ben Ildefons Cerda megálmodta és papírra vetette miképpen teremtsenek élhető várost Barcelonában, az akkori városfalak közé szorult tömegnek. Ezért kialakította Barcelona városrendezési alaprajzát "Barcelona kiterjeszkedésének és átalakításának tervét", amely a mai Barcelona jellegzetes szerkezetét határozza meg (a város a régi városrész körüli terjezkedését). Amikor Cerda először látott gőzmotort egy franciaországi látogatás során, rájött arra, hogy az emberek közlekedési módja hamarosan változni fog. Cerdát egy látnoknak tartják, mert egyedül az ő érdeme az, hogy előrelátta a közlekedés funkcionális szükségszerűségét, egy modern város úthálózatát és annak méreteit, és ugyanakkor nagy hangsúlyt fektetett a közterek minőségére.

Nézzetek utána, hogy mennyi lakosa van városotoknak. Milyen összefüggést találtok a település elnevezése és lakosainak száma között? Pl.: falu, község, kisváros, nagyváros, világváros.

de-a arhitectura

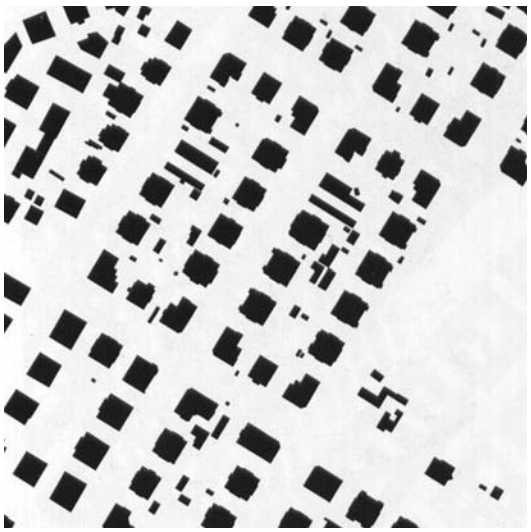
név és dátum

4. A város

munkalap C4.3.1

Egy település alkotó elemei - felülnézet

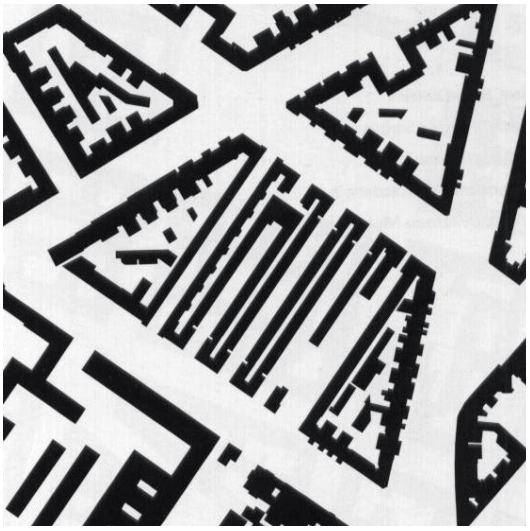
Tanulmányozd a négy ábrát. Ki tudod találni, hogy milyen fajta lakóegységet rejteget?
Tedd a betűket a megfelelő ábrához:
a) egy régi környék, szomszédos házakkal és belső udvarokkal,
b) tömbház-sor, zárt formában, egy közös nagy udvarral,
c) környék, a telken elszigetelt házakkal,
d) szabályos városi szövet, szomszédos tömbházakkal.

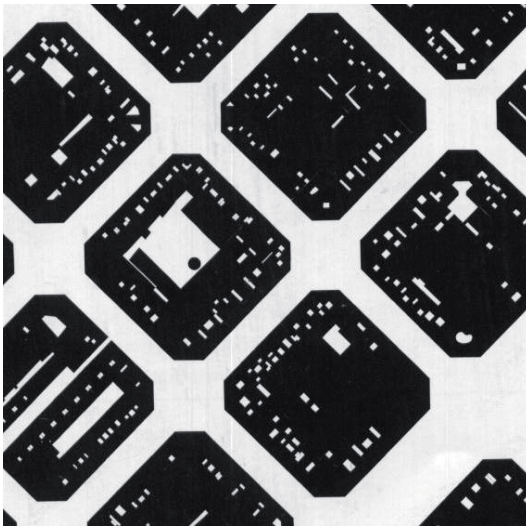
Környék Drezdán, Németország

Környék Marrákesben, Marokkó

Környék Hamburgban, Németország

Környék Barcelonában, Spanyolország

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

munkalap C4.3.2

Egy település alkotó elemei - felülnézet

Tedd a betűket a megfelelő képekhez:
a) játszótér,
b) víztükör a köztéren,
c) köztér egy város régi központjában,
d) sétány.
Számozd mindegyik kép hangulatát, jellegzetességét:
1. meghatározó,
2. meghitt,
3. kereskedelmi,
4. vidám.

Place de la Bourse, Bordeaux, Franciaország

Südliche Lohmühleninsel, Berlin, Németország

Banyoles tér, Girona, Spanyolország

La Rambla, Barcelona, Spanyolország

4. A város

munkalap C4.3.3

Egy település alkotó elemei - felülnézet

Az alábbi ábrán Brassó központjáról készült rajzot láthattok. Az egyik alaprajzon színezd ki az épületeket, a másikon pedig a be nem épített teret. Meg tudjátok határozni, hogy hol vannak a fontosabb közterek?
- Melyik alaprajzon folyamatosabb a meg nem épített tér?
- Melyik alaprajzon emelkednek ki jobban az épületek?

4. A város

összefoglaló lap C4.4

A város élete

A város „erein” keresztül emberek közlekednek, tárgyak mozognak, energia és információcsere keletkezik. Ezek a fluxusok keltik életre a várost, amit egy élő szervezethez hasonlíthatunk.

Az emberek településeiket különböző szükségletekre használják: itt élnek, tanulnak, szabadidejüket töltik. Ugyanúgy egészségügyi szükségleteiket, adminisztrációs ügyeiket végzik, kulturális eseményeket szerveznek és vesznek részt ezeken.

A város működésbeli összhangja azt jelenti, hogy az olyan tevékenységek amik egymás melletti terekben, épületekben zajlanak, azok egymáshoz illenek és nem gátolják egymást. Idővel egyes terek, épületek, akár városrészek használati szükségletei változhatnak, viszont ezekre **újrahasznosítással** megoldást lehet találni.

A település egy pontja szorosan össze lehet kötve a településsel, de akár el is lehet ettől teljesen szigetelve. Hétköznapi tevékenységeiket végezve, a lakosok nem szeretnek hosszú és fárasztó utakat megtenni, forgalmi dugókban ülni. Ezért a **hozzáférhetőségi** szint fontos szerepet játszik a lakóhely vagy egy irodaépület fekvésének kiválasztásánál. Egy vonzó város, egy olyan város amelyben nagy a választék az olyan helyek között, ahol számos és érdekes tevékenységeket lehet folytatni. Ezekből a városokból lesznek majd a turisztikai központok. Nem csak a történelme és a fontos, híres emlékműi miatt vágyunk ezeket a városokat meglátogatni, hanem azt is figyelembe vesszük, hogy manapság mit kínálnak ezek a városok: a hotelek, vendéglők, szabadidős tevékenységi lehetőségek, valamint könnyű hozzáférhetőség stb.

összhang és működésbeli elrendezés tevékenység
lakás útvonal nyílvános funkciók hanyatlás
nyílvános-magán fluxusok turista város
városi közlekedés hozzáférhetőség újrahasznosítás

Annak ellenére, hogy a városi lakosok száma növekszik, nem minden város bővül. Egy, az Egyesült Nemzetek által készített tanulmány kimutatta, hogy minden két városnak, amelyiknek a területe és a lakosainak száma növekedésben van, hozzárendelhető más három olyan város amelyek veszítenek a népességükből és ezáltal gondoknak vannak kitéve: elhagyatott épületek, diákok nélküli iskolák, munkahelycsökkenés, a polgármesteri hivatal kevesebb jövedelme adókból.

Keress a körzetedből egy működésbeli összeférhetetlenségi példát. Mik azok amik nem illenek össze konkrétan? Lehetne valamit tenni a helyzet megoldása érdekében? Vagy keress egy olyan helyet, épületet, szintén a környékedről, ami szerinted már nem felel meg az aktuális elvárásoknak használhatósága szempontjából. Gyűjts össze ötleteket, gondolatokat, hogy milyen tevékenységek folyhatnának a bizonyos helyen.

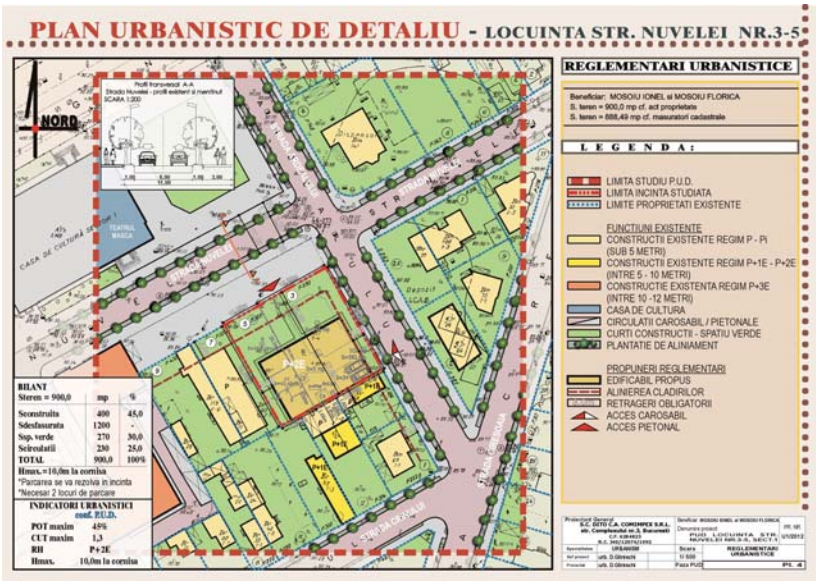
de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

összefoglaló lap C4.5

Építkezési szabályok

Városrendezési részletrajz - Bukaresti Polgármesteri hivatal.

építkezési engedély

parcella

utcafronttól való minimális távolság megtartása

maximális magasság

városrendezési szabályozások

föld kihasználhatótsági aránya fokban vagy százalékban

Városrendezési rendeletek és az építkezési engedélyek azok kellékek amivel, bebizonyosodhatunk afelől, hogy az építkezési szándékok megegyeznek a közösség érdekeivel. Az városrendezési szabályozások által olyan elvek vannak leszögezve, amelyektől függ a város egyensúlyi helyzete: hozzáférhetőség, összhang, bizonyos veszélyek elleni védelem, egy környék épületeinek ugyanolyan magassága és ezek harmonikus méretei esztétikai megfontolásokból, fény-árnyék viszonyok (ne árnyékolják be egymást az épületek), és praktikus megfontolásból minden épület benapozása, az altalaj nem túlterhelése, forgalomtól túlzsúfolt utcák, stb. Ezek a szabályok nagyon hasznosak új körzetek kialakításánál, de a már meglevőknél is, ahol közterek kialakítására van szükség, javításokra, restaurálásra, és a környék, az újba való tökéletes beilleszkedésére.

Ezek a szabályok írott szövegben és rajzokban vannak leszögezve, városrendezési tervekben, hivatalos dokumentukban, amiket a hivatalok hagynak jóvá. Mindazok számára, akik építkezni szeretnének, a polgármesterihivatalnál szolgálatára bocsájtanak egy tervezési tanusítványt.

Létezik egy olyan nemzetközi egyezmény, amelyet országunkban törvény szabályoz, miszerint minden polgárnak joga van tudni, hogy milyen nagy beavatkozású terv készülődik úgy a negyedében, mint bárhol a településen.

Tudsz-e arról, hogy városodban vagy a környékeden építkezések folynak? Ha találsz egy építőtelepet, ellenőrizd le, hogy ott van-e a törvény által kötelező informáló tábla.

de-a arhitectura

név és dátum

4. A város

munkalap C4.4.1

Turizmus és a városom

Egy unokahúgom, unokabátyám aki más városban lakik úgy döntött, meglátogat minket a húsvéti vakációban. Azt szeretné tudni, milyen vakációs programot tudnál neki javasolni két teljes napra. Nagyon hasznos lenne számára, ha a tevékenységeket órára lebontva ismerné, valamint részletes

1. NAP

Időpont	Hova megyünk?	Mit csinálunk ott?

2. NAP

Időpont	Hova megyünk?	Mit csinálunk ott?

de-a arhitectura

név és dátum

munkalap C4.4.1

Turizmus és a városom

Rajzolj egy mentális térképet ahol jelekkel, szimbólumokkal jelezd azokat helyeket ahova menni szeretnétek. Jelöld különböző színü vonalakkal az útvonalakat, amiken egyik helyről elmentek egy másik helyre, a baloldalon lévő példához hasonlóan.

Építkezési szabályok

Olvasd el a szerepedet a játékban, majd válaszolj a hátsó oldalon levő kérdésre.

C4.5.1. A NAGY ÉS ÜRES TELEK TULAJDONOSA

Egy nagy és üres telek tulajdonosa vagy. Szeretnél egy olyan épületet építeni aminek a kiadása, eladása után még több pénzt szerzel. Eszerint minél többet szeretnél a terepből felhasználni, hogy minél nagyobb legyen a kiadó-eladó felület.

C4.5.2. FŐÉPÍTÉSZ-A TELEPÜLÉS VÁROSRENDEZŐJE

A város főépítésze vagy és azt szeretnéd, ha az új épület a környék jellemzőivel összhangban legyen majd és a jellege ne zavarja majd a szomszédokat. Mivel te vagy az, aki a papírokat írja alá, azt szeretnéd, hogy a döntések valóban közösek legyenek, megbeszélések, kiegyezések termékeként, hogy utólagos fellebbezések lehetőségét elkerüljétek.

C4.5.3. ISKOLAIGAZGATÓ

Nagyon figyelmesen elemzed az új kívánt épület funkcióit, ami egy oktatási intézmény kell legyen. Szeretnél egy tágas és vonzó bejáratot az épületbe valamint tanároknak és szülőknek szeretnél biztosítani egy pár parkolóhelyet is. Szintén területre van szükség az iskola sportpályájára is. Jelöld pirossal a szerinted szükséges területet.

C4.5.4. TŐSZOMSZÉD

Egy földszintes szerény háznak vagy a tulajdonosa. A ház nemrégiben épült. Azt szeretnéd, hogy az épület ami majd hamarosan a házad mellé épül, minél kisebb legyen. Több fát szeretnél a környékre, de nálad a kertben nincs elég helyed ezeket ültetni. Nem szeretnéd, hogy az új épület nagy forgalmat okozzon, így is már gond van a parkolóhelyekkel mivel az udvarok túl picik ezért csak az utcán parkolnak. Színesceruzával körvonalazd a neked kiszabott szerephez illő terepet.

C4.5.4. SZEMBENI SZOMSZÉD

Egy régi ház tulajdonosa vagy, ami csak földszintes. Azt szeretnéd, hogy az új épület majd ne árnyékolja be a házad déli homlokzatát, ami nagyon keskeny, és hagyjon elég napfényt házadnak. Nem szeretnéd, hogy az új épület nagy forgalmat okozzon, így is már gond van a parkolóhelyekkel mivel az udvarok túl picik és ezért csak az utcán parkolnak. Színesceruzával körvonalazd a neked kiszabott szerephez illő terepet.

4. A város

munkapalok C4.5.1-5

Építkezési szabályok

Hogy lehetne a legjobban megoldani az új telek beépítését:

■ A nagy és üres telek:

Funkciója,

mert,

■ Magassága:

- ☐ magasabb a fánál
- ☐ egymagasságban a fa koronájával
- ☐ a fa koronájánál alacsonyabb

■ A telek beépítettsége:

- ☐ negyedét
- ☐ felét
- ☐ háromnegyedét

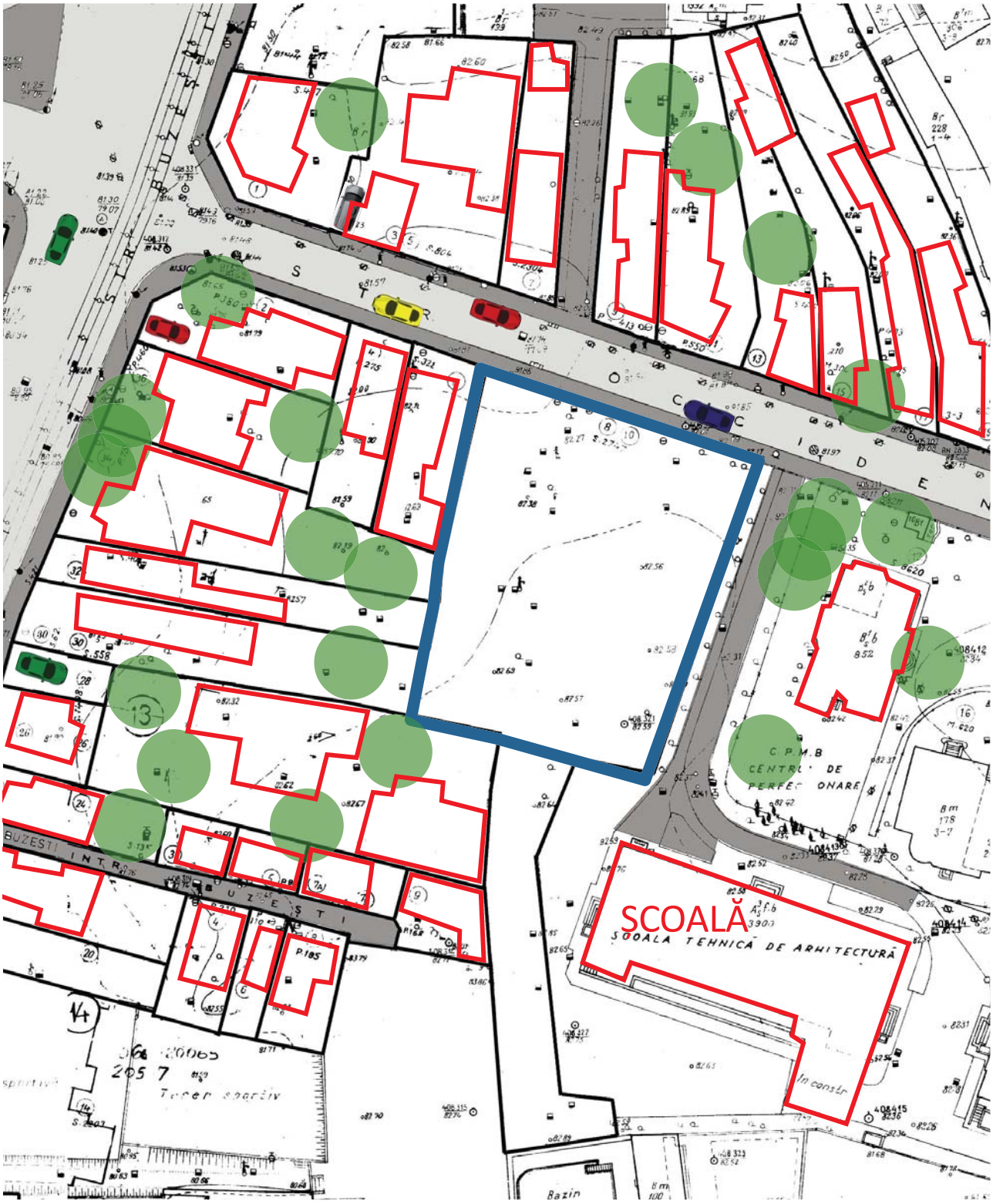
■ A tervrajzra rakd rá a következő jeleket:

- kocsibejáró
- gyalogosbejáró
- parkolóhelyek
- javasolt fák

4. A város

munkapalok C4.5.1-5 - a térkép

Építkezési szabályok

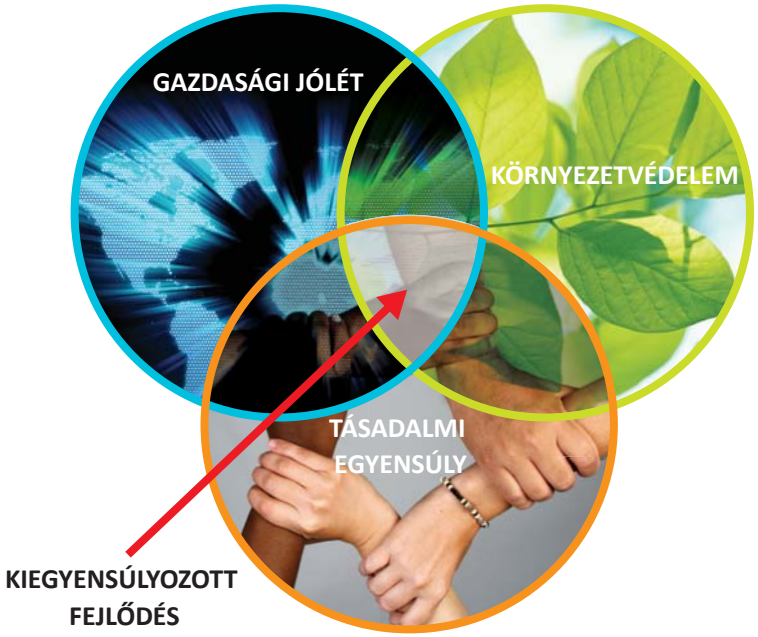
de-a arhitectura

név és dátum

5. Fenntarthatóság

összefoglaló lap C5.1

A fenntarthatóságról és a városok kiegyensúlyozott fejlődéséről

Mindegyik generációnk városunknak egy bizonyos kinézetét örökölte az felmenőitől. Egyesek jobban átváltoztatták a várost, míg mások kevésbé. Egyeseknek pedig már helyük sem maradt változtatásokra, felmenői nagymennyiségű beavatkozásai nyomán. Tudtok sakkozni? Egy település változásai lépéseiben egy sakkjátszma lefolyásához hasonlíthatóak. Ahhoz hogy a végeredmény egy mindenkinek kellemes város legyen, eltekintve attól, hogy milyen generációnak vagyunk része, mint a sakkban is, minden lépést gondosan előre kell tervezni, a követező generációk lehetséges lépéseit is számba véve. A fenntarthatóság egy olyan szabály amire akkor gondolunk, amikor saját igényünknek szeretnénk eleget tenni, viszont úgy cselekszünk, hogy ezek a változások ne gátolják majd a következő generációkat a saját igényeik kielégítésében.

meglátás

a változások előretervezése

generációk közötti szolídaritás

fenntarthatóság

Egy afrikai közmondás így szól: „Ha egy fát szeretnél ültetni, a legjobb időpont erre most 20 évvel ezelőtt lett volna. A következő megfelelő időpont pedig ma van.” A fa árnyékának, amit ma ültetsz, majd 15-20 év múlva örvendhetsz gyermekeiddel együtt és 50 év múlva az unokáiddal.

Beszélgess el szüleiddel vagy más családtagoddal, arról, hogy milyennek látod magad 30 év múlva. Beszéljetek arról, hogy, hogy fogsz kinézni, hol laksz majd és mi lesz a foglalkozásod. Gondolj három dologra amiket figyelembe kell majd vegyél, ahhoz hogy olyanná válj, amilyenné szeretnél.

de-a arhitectura

név és dátum

5. Fenntarthatóság

munkalap C5.1.1

A fenntarthatóságról és a városok kiegyensúlyozott fejlődéséről

30 év múlva majd a_____ évben leszünk.

Én _____éves leszek.	Lesz _____ gyermekem. A családom ilyen lesz:
A hely ahol majd lakunk ilyen lesz:	A régi iskolám környéke ilyen lesz:
A legjobban ezt fogom szeretni:	Ha vakációzni megyek majd, ezt teszem:

5. Fenntarthatóság

összefoglaló lap C5.2

Zöld (környezetbarát) települések és az emberek hatása a környezetükre

Tömegközlekedésre szánt biciklik - Párizs, Franciaorgság

A legfontosabb egy zöld település számára egy olyan emberi közösség ami olyan projekteket létesít és használ, amelyek egy tartós fejlődéshez vezetnek. Egy zöld település mindig fel fogja karolni lakosai kezdeményezéseit, amelyek a zöld területekbe való beavatkozásokat csökkentik. Ezenkívül egy környezetbarát településben a polgármesteri hivatal a tömegközlekedést, a hulladék újrahasznosítását, az elektromos áram szolgáltatását, olyan számunkra vonzó módon fogja megszervezni, hogy minden lakos számára kellemes és vonzó legyen egy ökológikus életmódot folytatni. Egy zöld település pár jellemzője:

- Megújuló forrásból szerzett energia.
- Tömegközlekedés és alternatív közlekedési alkalmatosságok használata (gyaloglás, bicikli), az autóval való közlekedés kiszorításában.
- Ökóépületek, zöldházak.
- A hulladék újrafeldolgozása.
- A lakosok számára vonzó és kellemes zöldövezetek, nyílvános terek.

zöld városok

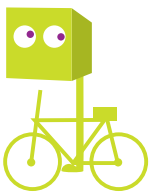
zöld anyagok és technológiák

zöld energia

ökológiai lábnyom

környezetbarát viselkedés

Hollandiában több a bicikli, mint az ember. A rotterdami állomás melletti különleges biciklilekötőben akár 7000 bicikli is elfér naponta, majd 10 év múlva ki lesz bővítve, így 10 ezer biciklit is tud majd fogadni naponta.

Képzeld el, hogy holnaptól köteles leszel megváltoztani a közlekedési eszközödet amivel naponta iskolába mész. Válassz gyaloglás, biciklizés, autóbuszozás és a családi kocsikázás közül. Készíts két listát, az egyiken sorold fel az előnyeit a másik listában pedig sorold fel a hátrányait az új közlekedési eszköznek a neked, a családod és a városod szempontjából is.

de-a arhitectura

név és dátum

5. Fenntarthatóság

munkalap C5.2.1

Zöld (környezetbarát) települések és az emberek hatása a környezetükre

Lakásom. Mi jön be és mi hagyja el a lakásom?
Családom a következő tagokból áll:_____ _____éves.

_____ _____éves.

_____ _____éves.

_____ _____éves.

Reggel felkelünk, megmosakszunk és felöltözünk, akkor:

MI JÖN be a házba?	MI HAGYJA EL a házat?
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Amikor ennivalót vásárolunk, főzünk, eszünk, akkor:

MI JÖN be a házba?	MI HAGYJA EL a házat?
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Amikor otthon szórakozunk, akkor:_____

MI JÖN be a házba?	MI HAGYJA EL a házat?
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ökológiai lábnyom (szénlábnyom)

Mindegyikünk egy bizonyos mennyiségű széndioxidot termel, ezáltal hozzájárulva a globális kibocsájtásokhoz, amelyek az üvegházhatást növelik. Ha kiszámítjuk a szénlábnyomot, akkor rájöhetünk, hogy vannak-e, és mik azok a dolgok amiket tehetünk, esetleg mik azok a dolgok amikről lemondhatunk ahhoz, hogy ezáltal sokkal barátságosabban álljunk bolygónk jövője elé. Lám egy pár napi tevékenységünk amik az üvegházhatást befolyásolják (karikázd be a helyes választ, majd ellenőrizd le a lap hátán az eredményeket):

1. Milyen zacskót használsz vásárlásra:
a. textil, újrahasznosítható esetleg műanyag biológialig lebomló zacskót
b. egyszeri használatra való zacskót

2. Hány órát tévézel:
a. 1-2 órát
b. 2-3 órát
c. 3-4 órát vagy ennél is többet
d. nem szoktam tévét nézni

3. Hány villanyégő van a szobádban:
a. 1-2 égő, izzóval
b. 1-2 égő, enerigatakarékos
c. 3 vagy több izzó égő
d. 3 vagy több égő, energiatakarékos

4. Milyen gyakran szoktál hulladékot újrahasznosítani:
a. nem hasznosítok semmit újra
b. néha
c. gyakran
d. szinte mindent

5. Iskolába mész:
a. gyalog vagy biciklivel
b. autóbusszal
c. metróval vagy vonattal
d. autóval

6. Milyen gyakran eszel gyorsétterem jellegű ételt?
a. soha
b. egyszer havonta
c. egyszer-kétszer hetente
d. minden nap

név és dátum

5. Fenntarthatóság

munkalap C5.2.2

Ökológiai lábnyom (szénlábnyom)

Add össze a pontjaidat, hogy megtudd neked mekkora a szénlábnyomod.

1.

a. 1 pont

b. 2 pont

2.

a. 2 pont

b. 3 pont

c. 4 pont

d. 1 pont

3.

a. 3 pont

b. 1 pont

c. 4 pont

d. 2 pont

4.

a. 4 pont

b. 3 pont

c. 2 pont

d. 1 pont

5.

a. 1 pont

b. 3 pont

c. 2 pont

d. 4 pont

6.

a. 1 pont

b. 2 pont

c. 3 pont

d. 4 pont

6-11 pont- kis nyom

12-18 pont - közepes nyom

19-24 pont - nagy nyom

A következő weboldalon kiszámíthatod a szénlábnyomodat:
http://www.ampeco.ro/copii/index.php/index.php/calculator-amprenta-de-carbon-copii
Hány tonna széndioxidot bocsájtasz ki évente? Írd le a lapra a fenti jelölt részre. Írj erre a lapra 4-5 olyan változást amit megtehetnél, majd számold újra. Mit veszel észre?

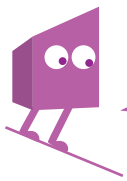
A házak elhelyezése a terepen

Tinos, Görögország

Még mielőtt egy épületet építenénk, alaposan ismerünk kell a talajt amire építeni szeretnénk, legfőbben ennek a korlátozásait. Ezek a korlátozások megszabják a belső terek méreteit és a szobák egymás melletti elhelyezését is, a ház kinézetét, valamint a ház pozícióját a telken, a szomszédokkal és a természetes környezettel való viszonyát is.

Valóban minden tervezési folyamat a telekből indul ki és nem fordítva. Egy épületet nem tekinthetünk egyedülállónak, hanem mindig együtt értelmezzük a tereppel, amire építették. A ház és a terep viszonya nagyon fontos.

A legbonyolultabb építkezési telkek általában a városok zsúfolt központi részeiben találhatóak, mivel itt a telek nagyon értékes, a parcellák picik és drágák és a városrendezési szabályzatok mint például, az építmény magassága, a benapozás, használt anyagok, a szomszédokkal való viszony, az épület funkciója, a környezetbe való esztétikus beolvadás, bejáratok, a terep elfoglalási százaléka, általában a tulajdonos/efektető kérelmeivel nem egyeznek. Az építész feladata az, hogy egy olyan elegáns, praktikus és hatékony megoldást találjon az összes adott problémára, amely megfelel minden gátlásnak és kérésnek. Gyakran az összes gátlás és szabályzat váratlan és találékony tervekhez vezethet.

Beszélgessetek a csoportotok közhasznú épületének funkciójáról. Mi legyen az? Tudtok esetleg fényképeket hozni példának, vagy rajzot készíteni olyan épületekről amiknek szintén az a funkciója ami a tieteknek? Hova fogjátok az épületeteket rakni? Miket kell figyelembe vegyetek?

de-a arhitectura

név és dátum

Bemutató

jegyzetek

Írj le pár ötletet, felhasznált szabályt, gondolatmenetet, ami bemutatja a városotok/negyedetek házainak a tereppel szembeni elhelyezését.

A zöldövezetek és a köztereknek való részletezése

„Englischer Garten" park - München, Németország

Zöldövezetnek nevezünk minden olyan teret egy településről, amelyik teljesen vagy részben fűvel borított, fákkal és bokrokkal van beültetve. Egy zöldövezet lehet park, kert, köztér, fasor a járdák és utak mentén, vízpart amelyik növényzettel van határolva, temető, játszótér, sportpályája, golfpálya, erdőrész a városok peremén amelyet sétákra és egyéb tevékenységekre haszálhatunk, de minden más növényzettel borított, be nem épített városrész.

Zöldövezeteket az emberek azért hoznak létre, hogy a várost minél közelebb hozzák a természethez. Gyakran a városokban levő természetesen kialakult zöldtereket az emberek hasznosítják. A városi környezet barátságos és kiegyensúlyozottá válik, ha kiegészítjük a természettel.

Az utcabútorok azok a tárgyak vagy berendezések, amelyek a köztereken és az utcákon vannak, például: padok, szemeteskukák, utcai világító lámpások, játszótéri eszközök, ivó csermelyek, kutak, szökőkutak, bicikli lekötők, autóbusz megállók, virágcserepek, postaládák, telefonfülkék, reklámtáblák, közlekedési jelek, tűzcsapok, jelzőlámpák, stb.

Köztéri művészet: akármilyen művészeti forma és megnyílvánulás amelyeket köztéren találhatunk, mindenki számára hozzáférhető, megemlékező vagy díszítő jellegű.

A képen látható park München központjában található és 370 hektár területével Európa egyik legnagyobb városi parkja. A benne levő utak hossza összesen 75 km és körülbelül akkora, mintha három Herăstrău parkot raknánk egymás mellé. Nem csak a legnagyobb, de az egyike a legrégebbi parkoknak, hiszen 1789-ben nyitották meg. A terület eredetileg a bajorországi katonaság zöldségeskertjeként szolgált. Az „Angolkert" nevet viseli, mivel ennek a stílusnak a neve alatt tervezték az elrendezését a tájrendezők: kígyózó utak, nagy fekvésűek a füves részek, szelídek dombok, nagyobb fa csoport, tavak, festői romok találhatóak itt. Mindezek egy gyönyőrű tájat alkotnak. A világon sok hasonló stílusú park van.

Melyik a legfontosabb eleme a zöldövezetnek? A fűvel borított rész vagy a fák? Láttatok már valaha lekövezett zöldövezetet? Ahhoz, hogy a mi éghajlatunkban a fű szép és zöld legyen sok gondozásra és öntözésre van szüksége, tehát energiaforrásokra van szűksége, ellenben friss levegőt, nyugató környezetet biztosít. A fa ritkán igényel gondozást, ellenben oxigént termel és hőségben árnyékot, hűvös menedéket nyújt.

de-a arhitectura

név és dátum

Bemutató

jegyzetek

Jegyezz le pár ötletet, gondolatot amivel a városotok/negyedetek zöldövezeteit és köztereit bemutatjátok.

Játékos építészet városomban, Oktatás az építészetről és épített környezetről, Választható tanterv a III. és IV. osztályosoknak, egy oktatási programja a Romániai Építészeti Kamara (OAR) – Bukaresti Területi Kamara és a De-a Arhitectura Egyesület „De-a arhitectura | Játékos építészet – a tanulók bevezetése az építészetbe és az épített környezetbe ” nevezetű kultúrális programjának, ami a Bukaresti Egyetem Pszichológia és Neveléstudományok karának Neveléstudományok tanszéke közreműködésével valósult meg.

Oktatási program kidolgozása: De-a Arhitectura Egyesület: Croitoru Corina építész, Grigorescu Miruna építész, Marin Vera építész, Pamfil Claudia építész, Sava Mina építész, Yokina Eliza építész.
Oktatási program koordinátora: Sava Mina, építész
Kultúrális program koordinátora 2011-2014, a Romániai Építészeti Kamara (OAR) – Bukaresti Területi Kamara részéről: Kuibuş Mario, építész.
Neveléstudomány szaktanácsadó, a Bukaresti Egyetem Pszichológia és Neveléstudományok karának részéről: conf. univ. dr. Ulrich Cătălina.
Grafikai koncepció: Sava Veronica, építész

**A kultúrális programot 2011-2014 között részben az OAR (Romániai Építészeti Kamara) építkezési díjából (Taxa de Timbru de Arhitectură) finanszírozta az általuk hirdetett kultúrális pályázaton keresztül. 2014-től a Romániai Építészeti Szövetség (UAR) finanszírozza és támogatja az építkezési díjból (Taxa de Timbru de Arhitectură) a témavezető segédépítészek továbbképzési műhelyeit, akik a pedagógusokkal együtt tanítják a „de-a arhitectura | játékos építészetet ” az iskolákban.*

de-a arhitectura
www.de-a-arhitectura.ro

Ordinul Arhitecților din România

Facultatea de Psihologie și Științele Educației Universitatea din București

UNIUNEA ARHITECŢILOR DIN ROMÂNIA

A De-a arhitectura | Játékos építészet tanulói munkafüzete 2014-ben megjelent nyomtatott formában abból a pénzalapból, amit az építészek gyűjtöttek a 2014-ben a Nagyszebeni Közösségi Alapítvány által szervezett Nagyszebeni Semimaratonon, illetve a Bukaresti Közösségi Alapítvány által szervezett Bukaresti Swimathonon 2014.

Köszönettel tartozunk azoknak az építészeknek, akik a 2014-es Nagyszebeni Semimaratonon értünk szaladtak: Nistor-Popa Iulia Maria, Costin Viorel, Comănici Adriana, Bordean Anca, Grigorescu Miruna, Şandru Carmen, Oros Traian Rareş, Găvozdea Maria Cristina, Trăuşan Radu Mihail, Paşca Ciprian, Spindler Eduard, Petyko Petra, Trăuşan Alexandra, Pop Adrian, Timofte Marius, Roşca Gabriel, Găvozdea Lucian Alexandru; és gyerekeknek: Trăuşan Amelia Nadia, Talabă Găvozdea Luca;
és azoknak az építészeknek, akik értünk úsztak a 2014-es Bukaresti Swimathonon: Axinte Alex, Bingol Claudia, Beros Christian, Soare Adrian, Şerbescu Andrei.

Köszönettel tartozunk a Bukaresti Közösségi Alapítvány és a Nagyszebeni Közösségi Alapítvány támogatásáért.

fundația comunitară București

fundatia comunitară Sibiu

A tanterv szerzői köszönik azoknak a pedagógusoknak és témavezető segédépítészeknek, akik résztvettek a 2012-2013 –as tanévben a tanfolyam kísérleti alkalmazásában, Bukarestben. Megfigyeléseikkel, eszrevételeikkel és tanácsaikkal sikerült a tananyagot a végleges formájába kovácsolni.
Köszönjük:
Pedagógusainknak: Farcaş Diana Ştefania – Şcoala Germană „Hermann Oberth” Német Iskola, Păduraru Victoria – Şcoala nr.139 „Mircea Sântimbreanu” 139-es Iskola, Pricope Roxana – Şcoala „Anastasia Popescu” Iskola, Ţigău Liliana – Şcoala nr. 23 „Sfântul Silvestru” 23-as Iskola, Acasandrei Alexandra – Liceul Greco-Catolic „Timotei Cipariu” Görög-katólikus Líceum, Lăzărescu Sevil – Little London Pipera, Ene Dana - American International School of Bucharest.
Építészeinknek: Comănici Adriana, Lăzărică Monica, Marinescu Şerban, Popescu Oana, Şandru Cătălin, Costache Iuliana, Bold Mădălina.
A lelkes szülőknek: Maurer Monica AISB.
2013-as de-a arhitectura gyakornokainknak: Popescu Monica építész és Călugărescu Lucian építész-diák.
És végül, de nem utolsó sorban annak a 140 gyereknek, akik a kísérleti projektben vettek részt.

A Román Nemzeti Könyvtár CIP leírása
De-a arhitectura|Játékos építészet: oktatás az építészetről és az épített környezetről: Választható tanterv a III. és IV. osztályosoknak / Sava Mina építész, Croitoru Corina építész, Grigorescu Miruna építész, ... – Bukarest: "Ion Mincu" Egyetemi Kiadó, 2015

ISBN 978-606-638-074-4
I. Sava, Mina
II. Croitoru, Corina
III. Grigorescu, Miruna
72(075.33)

Tanulói munkafüzet szerzői:
Bevezető, 1-es Füzet és Műhely: Sava Mina építész
2-es Füzet: Croitoru Corina építész
3-as Füzet: Pamfil Claudia építész
4-es Füzet, 4.1, 4.2, 4.3: Yokina Eliza építész
4-es Füzet, 4.4, 4.5: Marin Vera építész
5-ös Füzet: Grigorescu Miruna építész
Koncepció és tananyag koordinálás: Sava Mina építész
Grafikai design, DTP és borító lap: Sava Veronica építész
Fordítók: Réthy Dóra építész, Hajdu Brigitta építész
Képek: De-a Arhitectura Egyesület, www.dreamsme.com, www.europaconcorsi.com
Borító képek: Călugărescu Lucian építész-diák

© 2013, "Ion Mincu" Egyetemi Kiadó
© 2014, De-a Arhitectura Egyesület

www.de-a-arhitectura.ro
office@de-a-arhitectura.ro

ISBN 978-606-638-074-4